

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

dinsdag

mardi

07-01-2003

07-01-2003

10:15 uur

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

SOMMAIRE

Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de 1
minister van Justitie over "de onterechte verkoop
van de fiets van een vermoorde vrouw" (nr. A539)

Sprekers: **Servais Verherstraeten, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de 3
minister van Justitie over "de financiering van de
veiligheidscontracten met de steden" (nr. A601)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de 5
minister van Justitie over "de impact van de
omzendbrief Van den Bossche inzake brugdagen
op het personeel van hoven en rechtbanken en
het gevangeniswezen" (nr. A602)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de 6
minister van Justitie over "de stand van het
onderzoek inzake misbruiken rond
regularisatiedossiers in de commissie voor
Regularisatie" (nr. A603)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de 9
minister van Justitie over "het uitblijven van de
publicatie van het wetsontwerp houdende
verschillende wijzigingen van de kieswetgeving"
(nr. A607)

Sprekers: **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de 11
minister van Justitie over "de beweringen omtrent
ongeoorloofde contacten van onderzoeksrechter
Langlois met een aantal journalisten" (nr. A613)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de 14
minister van Justitie over "het uitblijven van een
nieuw veiligheidsplan" (nr. A616)

Sprekers: **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de 17
minister van Justitie over "een opdracht tot
gerechtelijke hervorming en aanpak van de
gerechtelijke achterstand in Brussel en het
Koninklijk Commissariaat voor de privacy"
(nr. A618)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Question de M. Servais Verherstraeten au 1
ministre de la Justice sur "la vente illicite du vélo
d'une femme assassinée" (n° A539)

Orateurs: **Servais Verherstraeten, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la 3
Justice sur "le financement des contrats de
sécurité conclus avec les villes" (n° A601)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la 5
Justice sur "l'impact de la circulaire Van den
Bossche, concernant les jours de dispense de
service, sur le personnel des cours et des
tribunaux et sur les régimes pénitentiaires"
(n° A602)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la 6
Justice sur "l'état d'avancement de l'enquête sur
les abus commis dans les dossiers de
régularisation au sein de la commission de
Régularisation" (n° A603)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la 9
Justice sur "l'absence de publication du projet de
loi portant plusieurs modifications de la
législation électorale" (n° A607)

Orateurs: **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la 11
Justice sur "les affirmations relatives aux contacts
inadmissibles entre le juge d'instruction M.
Langlois et un certain nombre de journalistes"
(n° A613)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la 14
Justice sur "l'absence d'un nouveau plan de
sécurité" (n° A616)

Orateurs: **Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la 17
Justice sur "une mission de réforme judiciaire et
une approche de l'arriéré judiciaire à Bruxelles et
le Commissariat royal pour la vie privée"
(n° A618)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de eventuele strafrechtelijke aansprakelijkheid van ministers inzake achterstallen bij de RSZ" (nr. A617)	19	Question de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "l'éventuelle responsabilité des ministres en matière d'arriérés à l'ONSS" (n° A617)	19
<i>Sprekers:</i> Yves Leterme , voorzitter van de CD&V-fractie, Marc Verwilghen , minister van Justitie		<i>Orateurs:</i> Yves Leterme , président du groupe CD&V, Marc Verwilghen , ministre de la Justice	
Vraag van mevrouw Els Haegeman aan de minister van Justitie over "de behandeling van klachten van de burgers over de werking van het gerecht" (nr. A619)	22	Question de Mme Els Haegeman au ministre de la Justice sur "le traitement des plaintes de citoyens concernant le fonctionnement de la justice" (n° A619)	22
<i>Sprekers:</i> Els Haegeman , Marc Verwilghen , minister van Justitie		<i>Orateurs:</i> Els Haegeman , Marc Verwilghen , ministre de la Justice	
Samengevoegde vragen van	24	Questions jointes de	24
- de heer Ferdy Willems aan de minister van Justitie over "de recente klachten rond de afbouw van geestelijke bijstand van gevangenen" (nr. A567)	24	- M. Ferdy Willems au ministre de la Justice sur "les plaintes récentes concernant la réduction de l'assistance spirituelle aux détenus" (n° A567)	24
- de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de afbouw van de aalmoezeniers en de morele consulente in de gevangenissen" (nr. A611)	24	- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la suppression des aumôniers et des conseillers moraux dans les prisons" (n° A611)	24
<i>Sprekers:</i> Tony Van Parys , Ferdy Willems , Marc Verwilghen , minister van Justitie		<i>Orateurs:</i> Tony Van Parys , Ferdy Willems , Marc Verwilghen , ministre de la Justice	
Samengevoegde vragen van	33	Questions jointes de	33
- de heer Ferdy Willems aan de minister van Justitie over "de onderbezetting van het kader parketmagistraten in Dendermonde" (nr. A595)	33	- M. Ferdy Willems au ministre de la Justice sur "le cadre incomplet des magistrats du parquet à Termonde" (n° A595)	33
- de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de onderbezetting van het parket te Dendermonde" (nr. A600)	33	- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la pénurie de personnel au sein du parquet de Termonde" (n° A600)	33
<i>Sprekers:</i> Ferdy Willems , Tony Van Parys , Marc Verwilghen , minister van Justitie		<i>Orateurs:</i> Ferdy Willems , Tony Van Parys , Marc Verwilghen , ministre de la Justice	

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

DINSDAG 7 JANUARI 2003

MARDI 7 JANVIER 2003

10:15 uur

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 10.18 uur door mevrouw Jacqueline Herzet, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.18 heures par Mme Jacqueline Herzet, présidente.

La **présidente**: Chers collègues, je tiens à présenter mes vœux les plus sincères à chacun d'entre vous, et à remercier les membres du secrétariat de la commission et notre interprète toujours si dévouée et compétente. Merci à tous.

Sur le plan politique, je souhaite de brillantes élections aux uns et aux autres. Dites-vous bien qu'une élection perdue ne remet pas en cause les qualités personnelles, c'est souvent dû au système et à la structure. En aucun cas, il ne faut se sentir déstabilisé quand on perd une élection. La vie, c'est aussi autre chose et elle peut aussi être agréable sans victoire électorale.

01 Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Justitie over "de onterechte verkoop van de fiets van een vermoorde vrouw" (nr. A539)

01 Question de M. Servais Verherstraeten au ministre de la Justice sur "la vente illicite du vélo d'une femme assassinée" (n° A539)

01.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik dank u voor de mooie wensen. Dat het leven mooi kan zijn, hebben wij soms gezongen. Het zou nog mooier kunnen zijn, mochten de kiesresultaten gunstig zijn.

Mijnheer de minister, over dit probleem hebben wij reeds ettelijke weken geleden met elkaar van gedachten gewisseld, in november 2002 om precies te zijn. De casus is u bekend: er werd een fiets in beslag genomen van een vermoorde dochter. De ouders hebben die fiets herhaaldelijk opgevraagd maar zij kregen geen reactie en hebben uiteindelijk, laattijdig, moeten vaststellen dat die fiets verkocht was. Merkwaardig is dat voor iets dat in beslag genomen is terwijl er geen beslag op gelegd was. Merkwaardig is het dat men iets verkocht heeft dat niet verbeurd was verklaard en dat bijgevolg eigendom was van de erfgenamen van de vermoorde dochter.

Mijnheer de minister, ik ben ervan overtuigd dat u begrip hebt voor de emotionele waarde die de betrokken mensen aan die fiets hechten, gelet op het feit dat zij toch het slachtoffer zijn van een van de meest tragische gebeurtenissen die iemand kan overkomen in het leven: een kind verliezen en dan nog op zo'n gruwelijke wijze. U hebt eerder gezegd dat u vanwege het parket, vanwege de procureur-generaal, nog geen voldoende reactie gekregen had. U hebt toen gewezen op de problematiek 22.79 en 22.80 van het Burgerlijk Wetboek, inzake het in bezit krijgen te goeder trouw door een mogelijke koper en u beloofde mij bijkomende informatie te zullen verschaffen zodra u daarover beschikte. Voor het kerstreces beschikte u daar nog niet over. Dat is ook de reden waarom ik mijn vraag heb uitgesteld tot nu. Mijnheer de minister, ik neem aan –

01.01 Servais Verherstraeten (CD&V): J'avais déjà précédemment interrogé le ministre au sujet de la vente d'une bicyclette appartenant à une femme assassinée. Cette bicyclette avait été vendue alors qu'elle n'avait pas été confisquée. Sans aucun doute le ministre est-il conscient de la souffrance des parents de la victime et comprend-il qu'ils soient attachés à la bicyclette de leur fille assassinée.

Le ministre s'était engagé à s'informer auprès du procureur général d'Anvers. Il ressort d'un article du journal "Gazet van Antwerpen" que depuis lors le ministre dispose de plus amples informations. Le procureur général est furieux de la vente du vélo. Les trois requêtes écrites qui ont été adressées au nouveau propriétaire sont restées sans réponse.

Que s'est-il passé précisément?

volgens wat ik vanmorgen las toen ik de Gazet van Antwerpen doornam – dat u intussen blijkbaar wel een reactie gekregen hebt. Of anders hebben de journalisten die eerder gekregen dan u.

Ik las dat de procureur-generaal zelf – terecht denk ik – verbolgen is omdat die fiets verkocht kon worden. Hij wil trachten de eigenaar op te sporen en hij is verontwaardigd over de gang van zaken. Immers, er zijn drie schriftelijke verzoeken tot teruggave geweest die in het dossier zelfs nergens terug te vinden zijn. Kortom, met dat dossier is dus een hoop fout gelopen, mijnheer de minister. Wat kan er nog worden gedaan voor de slachtoffers, en wat bent u nog van plan?

01.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Verherstraeten, ik herhaal dat dit een pijnlijke zaak is.

De informatie die ons thans wordt verstrekt geeft ons enige duidelijkheid over hoe het mogelijk was dat die fiets werd verkocht. Er werd een aantal beslissingen genomen op korte termijn met betrekking tot ongeveer tweeduizend beslagstaten. Dat betekent evenwel niet dat het gaat om tweeduizend voorwerpen; het gaat om heel wat meer voorwerpen, vermits een beslagstaat in sommige gevallen tientallen stukken tot voorwerp kan hebben.

Per vergissing werd de fiets in kwestie in die beslagstaten opgenomen, met alle gevolgen daaraan verbonden.

Deze aangelegenheid wordt ernstig genomen door de procureur des Konings van Antwerpen, want in een schrijven gericht aan de procureur-generaal laat hij weten alles in het werk te zullen stellen om die fiets terug te vinden en desgevallend te recupereren. Mocht dit niet lukken – daarmee moet rekening worden gehouden – dan engageerde hij zich om persoonlijk de ouders uit te nodigen voor een gesprek omtrent wat is gebeurd. Het is altijd beter om rechtstreeks inlichtingen te kunnen verkrijgen.

Het gaat hier om onnauwkeurigheden die men moet proberen te vermijden. Volgens mij is er geen sprake van enig opzet in deze zaak. Dat maakt de zaak er echter niet minder pijnlijk om. In die omstandigheden meen ik dat de beslissing van de procureur des Konings van Antwerpen de enige juiste is.

01.03 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de minister, wat mij ontgoochelt is dat wat er nu gebeurt – en wat ik toejuich – zo laat plaatsvindt.

Destijds stelde ik hierover een mondelinge vraag, maar ik werd verplicht er een tweede over te stellen. Dat getuigt van laksheid en dat betreur ik.

Zelfs al wordt de fiets teruggevonden in de staat waarin hij zich bevond bij het vertrek van de dochter, dan nog zijn verontschuldiging op hun plaats ten aanzien van betrokkenen.

Ik zou u willen verzoeken dit aan de diensten van het parket over te zenden.

Ten derde, mijnheer de minister, indien de fiets niet wordt teruggevonden of indien de fiets ondertussen dermate is gewijzigd

01.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Il s'agit d'une affaire pénible. La bicyclette s'est retrouvée par erreur sur un relevé d'objets saisis. Le procureur du Roi m'a assuré que tout serait mis en œuvre pour pouvoir la récupérer. Si cela s'avère impossible, il invitera les parents pour un entretien.

De telles approximations doivent être évitées. On ne peut toutefois parler ici de malveillance.

01.03 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Il est regrettable que cette réaction arrive aussi tardivement et qu'elle n'intervienne en outre qu'après deux questions orales de ma part. Même si la bicyclette est récupérée, le parquet doit présenter ses excuses. Si elle n'est pas retrouvée ou si elle n'est pas retrouvée intacte, les parents doivent être dédommagés pour le préjudice moral qu'ils ont subi, non pas financièrement mais d'une autre manière.

dat hij niet of nauwelijks nog herkenbaar is en geen emotionele waarde meer heeft, dan meen ik dat met de ouders niet alleen een gesprek moet worden gevoerd, maar ook dat op een of andere wijze voor het morele leed een vergoeding aan deze mensen wordt uitgekeerd. Die vergoeding hoeft voor mij niet pecuniair te zijn. Ik zie het liever via bemiddeling en een onderling akkoord totstandkomen. Het leed kan niet meer met centen worden goedgeemaakt, maar op een of andere wijze moet er een tegemoetkoming voor de slachtoffers komen.

01.04 Minister **Marc Verwilghen**: Het feit dat de procureur des Konings deze zaak ter harte neemt – wat niet tot zijn dagdagelijkse besommeringen hoort –, wijst erop dat men de zaak ernstig neemt. Ik ben er ook van overtuigd dat de procureur des Konings verontschuldigen zal aanbieden en ook zal zoeken naar een voor de ouders aanvaardbare oplossing.

Zoals u weet, zullen we vanmiddag reeds de mogelijkheid hebben onze werkzaamheden over het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring voort te zetten. Ik ben ervan overtuigd dat door interventies van dat orgaan dergelijke voorvallen, zoals we die hier hebben zien ontstaan, wellicht gemakkelijker zullen kunnen worden verhinderd, wat niet wil zeggen dat ze daarmee zijn uitgesloten.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de financiering van de veiligheidscontracten met de steden" (nr. A601)

02 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "le financement des contrats de sécurité conclus avec les villes" (n° A601)

02.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, er heerst nogal wat onduidelijkheid omtrent de rol van Justitie in de veiligheids- en preventiecontracten met de steden en gemeenten. Het probleem kwam mij ter ore naar aanleiding van de bespreking van het veiligheids- en preventiecontract met de stad Gent. Bij de bespreking daarvan heeft de burgemeester meegedeeld dat Binnenlandse Zaken aan de stad Gent had laten weten dat het luik Justitie niet langer deel uitmaakte van het veiligheidscontract.

Er heerste nogal wat ongenoegen bij het stadsbestuur van Gent omwille van het feit dat hierdoor de subsidiëring en de omkadering van alternatieve maatregelen in het gedrang komen. Het gaat dus om een toch wel belangrijk maatschappelijk probleem, in die zin dat de alternatieve straffen en maatregelen gefinancierd worden via bijdragen van Justitie in de veiligheids- en preventiecontracten met de steden en gemeenten. Dit zou dus niet alleen een probleem zijn van de stad Gent, maar van alle grote steden en gemeenten.

Naar aanleiding van dit probleem, zoals het door de burgemeester van de stad Gent werd signaleerd, wil ik u de vraag stellen of voor het jaar 2003 de veiligheidscontracten een luik Justitie zullen bevatten. Zal Justitie de financiële engagementen uit de veiligheidscontracten blijven naleven? Hoe zal specifiek voor Gent, en voor andere steden, de financiering van de personeelsleden,

01.04 **Marc Verwilghen**, ministre: Le procureur prend cette affaire très au sérieux et présente ses excuses. La question pourra être abordée cet après-midi, lors de la réunion avec l'organe central compétent en matière de saisies.

Il faut éviter les erreurs, même si nul n'est infallible.

02.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Le département de l'Intérieur a informé la ville de Gand du fait que le département de la Justice n'était plus associé aux contrats de sécurité et de prévention. Le subventionnement et l'encadrement de mesures alternatives pourrait s'en trouver compromis.

Les contrats pour l'année 2003 comporteront-ils encore le volet justice? Le département de la Justice continuera-t-il à respecter ses engagements financiers? Comment la ville de Gand règlera-t-elle la question du financement du personnel s'occupant des mesures alternatives?

Quand et comment les villes seront-elles informées?

belast met de begeleiding van de alternatieve maatregelen, worden geregeld? Zal Justitie daarvoor blijven instaan? Is daarvoor in de nodige kredieten voorzien? Wanneer en hoe zullen de steden en gemeenten ingelicht worden van de regeling omtrent de financiering van de omkadering van de alternatieve maatregelen? Dat zijn, mevrouw de voorzitter, de vragen die ik aan de minister wou stellen.

02.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Van Parys, ik zal een globaal antwoord geven dat geldt voor alle steden en gemeenten, inbegrepen het u na aan het hart liggende Gent. In het kader van de overgang naar de euro, werd eertijds besloten om de jaarlijkse forfaitaire tegemoetkoming bij de aanwerving van bijkomend personeel belast met de omkadering van alternatieve gerechtelijke maatregelen gevoelig te verhogen. Deze aanpassing kan slechts gebeuren mits een aanpassing van het koninklijk besluit van 12 augustus 1994. De procedure voor de aanpassing van dit koninklijk besluit is lopende. Dit wil zeggen dat het dossier voor advies werd voorgelegd aan de minister van Begroting en aan de Raad van State. Daarna zal ik het dossier voorleggen aan de Ministerraad. Zodra de Ministerraad zijn goedkeuring heeft gegeven, zal een nieuw voorstel van overeenkomst aangaande het hoofdstuk justitie worden opgesteld en aan de steden worden bezorgd. De subsidiëring voor de projecten in het kader van het globaal plan wordt in elk geval voortgezet. Bijgevolg zullen de steden zo spoedig mogelijk een bijlage aan het veiligheidscontract van het hoofdstuk justitie voor het werkingsjaar 2002 en 2003 ontvangen. De uitbetaling van de subsidies gebeurt via de FOD Binnenlandse Zaken op vraag van de minister van Justitie. De effectieve stortingen behoren tot de bevoegdheid van de FOD Binnenlandse Zaken. Net zoals in het verleden zullen de burgemeesters en de respectievelijke gemeenten met de veiligheids- en preventiecontractenovereenkomst, het zogenaamde hoofdstuk justitie, toegezonden krijgen. De FOD Justitie blijft instaan voor de financiering van de veiligheidscontracten van het personeel belast met de omkadering van de alternatieve maatregelen. Daarvoor is in de nodige kredieten voorzien in de begroting.

02.03 **Tony Van Parys** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik leid eruit af dat de eerder genomen engagementen ten overstaan van de steden en gemeenten in het licht van een behoorlijke omkadering van de alternatieve maatregelen gehandhaafd blijven. Mijnheer de minister, wanneer en op welke wijze zullen de steden en gemeenten hierover worden ingelicht? Mijn ervaring is dat er naar aanleiding van het bericht van Binnenlandse Zaken twijfel is ontstaan en men niet langer weet of er nog een hoofdstuk justitie aan de veiligheidscontracten zou worden toegevoegd. Kunnen de gemeenten snel worden ingelicht?

02.04 Minister **Marc Verwilghen**: Ik stel voor dat ik de steden en gemeenten die hierop een beroep doen per brief inlicht zodat de onzekerheid wordt weggenomen die op het terrein zou kunnen

02.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Je vais fournir une réponse globale qui s'applique donc aussi à Gand.

Dans le cadre du passage à l'euro, il a été décidé de relever considérablement l'intervention forfaitaire pour le recrutement de personnel destiné à l'accompagnement de mesures de substitution. Lorsque le Conseil des ministres aura adopté l'arrêté royal traduisant cette augmentation, un nouvel accord sera rédigé et transmis aux villes.

Dans tous les cas, les subventions accordées dans le cadre du Plan global seront prolongées. Les villes recevront dans les meilleurs délais une annexe au contrat pour les années de fonctionnement 2002 et 2003. Les subventions sont versées par le SPF Intérieur à la demande du ministère de la Justice.

Comme auparavant, les contrats seront envoyés aux bourgmestres. Le SPF Justice continue d'assurer le financement des contrats de sécurité du personnel en charge des mesures de substitution.

02.03 **Tony Van Parys** (CD&V): Je constate que le ministre respecte les accords avec les villes et les communes en ce qui concerne les contrats de sécurité. Quand en seront-elles officiellement informées? J'ai l'impression que certaines villes et communes ne sont toujours pas certaines que volet "justice" sera joint aux contrats de sécurité.

02.04 **Marc Verwilghen**, ministre: Je les en informerai par écrit.

bestaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de impact van de omzendbrief Van den Bossche inzake brugdagen op het personeel van hoven en rechtbanken en het gevangeniswezen" (nr. A602)

03 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'impact de la circulaire Van den Bossche, concernant les jours de dispense de service, sur le personnel des cours et des tribunaux et sur les régimes pénitentiaires" (n° A602)

03.01 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een vrij technische vraag, maar niet onbelangrijk voor de betrokken personeelsleden. In het Belgisch Staatsblad van kerstdag, 25 december 2002, werd een rondzendbrief gepubliceerd van minister Van den Bossche waarbij drie brugdagen worden toegekend aan het personeel van de overheidsdiensten voor 2003.

Ik wil naar aanleiding van die rondzendbrief aan de minister vragen of die drie brugdagen ook zullen worden toegekend aan het personeel van de hoven en de rechtbanken.

Wat zullen de consequenties daarvan zijn voor de dienstverlening tijdens die brugdagen bij de hoven en rechtbanken? Ik kan mij moeilijk voorstellen dat de hoven en rechtbanken tijdens die brugdagen zullen worden gesloten. Ik veronderstel dus dat er personeel ter beschikking zal moeten blijven tijdens die brugdagen, maar dat dit natuurlijk aanleiding zal geven tot een compenserende dienstvrijstelling. De vraag luidt of het personeel dat dan toch zal moeten werken op die brugdagen omdat de dienstverlening verzekerd moet worden, de compenserende dienstvrijstelling zal kunnen krijgen.

Ik heb een gelijkaardige vraag voor het personeel van het gevangeniswezen. Zullen die drie brugdagen ook toegekend worden aan het personeel van het gevangeniswezen? Vermits de situatie daar nog specifiek is, is het evident dat daar compenserende dienstvrijstellingen zullen moeten kunnen gebeuren. Dat heeft echter voor het gevangeniswezen, uit ervaringen van het verleden, heel belangrijke consequenties. Immers, wegens het feit dat in de gevangenis continu gewerkt moet worden – dat lijkt mij een evidentie te zijn – komen die dienstvrijstellingen neer op drie bijkomende verlofdagen voor elk personeelslid. Dat is onvermijdelijk als men op een behoorlijke wijze wil compenseren. Dat betekent dat, wanneer die brugdagen toegekend worden of gecompenseerd moeten worden, er bijkomende aanwervingen nodig zullen zijn om de dienst te verzekeren. De vraag luidt hoeveel bijkomende personeelsleden er voor het gevangeniswezen aangeworven moeten worden om het aanwezige personeel in staat te stellen die drie bijkomende verlofdagen op te nemen en of in de nodige kredieten en wervingsmachtigingen is voorzien om dat personeel aan te werven om de dienst in de gevangenis te verzekeren.

03.01 Tony Van Parys (CD&V): Dans le *Moniteur belge* du 25 décembre 2002 a paru une circulaire du ministre de la Fonction publique adressée à ses collègues ministres concernant l'attribution de trois jours de congé, sous la forme de dispenses de service, au personnel des administrations publiques afin de permettre à celui-ci de faire le pont. Ces trois jours de dispense de service seront-ils également accordés au personnel des cours et tribunaux? Les cours et les tribunaux seront-ils fermés ces jours-là? Le personnel qui doit malgré tout travailler bénéficiera-t-il d'une dispense de service compensatoire?

Il va de soi que la dispense de service de trois jours s'applique également au personnel des établissements pénitentiaires. Il faut toutefois travailler en permanence dans les prisons, de sorte que ces dispenses de service équivalent, dans la pratique, à trois jours de vacances supplémentaires pour chaque membre du personnel. Le règlement dispose que les membres du personnel qui, pour des raisons de service, ne peuvent prendre ces jours-là peuvent prendre des jours de vacances compensatoires à l'occasion des vacances annuelles. Combien de membres du personnel pénitentiaire supplémentaires faudra-t-il recruter pour permettre au personnel actif de prendre

effectivement ces trois jours de vacances supplémentaires? Les moyens nécessaires à cet effet ont-ils été libérés et les autorisations de recrutement requises ont-elles été prévues? Quelles mesures les prisons prendront-elles?

03.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Van Parys, het gaat om een technische vraag. Het antwoord op het eerste deel, waarbij u eigenlijk drie deelvragen hebt gesteld, is dan ook technisch. Hierop moet het volgende worden geantwoord. Het gaat over de drie brugdagen onder de vorm van dienstvrijstelling voor het personeel van hoven en rechtbanken. Op de eerste vraag luidt het antwoord ja, op de tweede vraag neen en op de derde luidt het ja.

Uw tweede vraag had betrekking op de rondzendbrief nr. 535. Deze bepaalt dat de toegekende drie dagen dienstvrijstelling niet gelden voor de personeelsleden die om functionele redenen aanwezig moeten zijn op hun dienst. Zij kunnen deze dagen achteraf opnemen onder dezelfde voorwaarden als het jaarlijkse vakantieverlof. Dat betekent dus dat ook voor elke strafinrichting de vereiste organisatorische maatregelen zullen moeten getroffen worden. Het is duidelijk dat het hier niet om een structureel gegeven gaat dat bijkomende aanwervingen noodzakelijk zal maken.

03.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Le personnel des cours et des tribunaux a droit lui aussi à ces trois jours de pont. Cela dit, les cours et tribunaux ne seront pas fermés ces jours-là. Le personnel qui sera à pied d'œuvre pourra bénéficier d'une dispense de service à titre de compensation.

La circulaire de M. Van den Bossche prévoit que les membres du personnel qui devront être présents pour assurer le bon fonctionnement du service pourront prendre ces trois jours ultérieurement, aux conditions qui s'appliquent au congé annuel. Chaque établissement pénitentiaire prendra les mesures organisationnelles requises. Il ne sera pas nécessaire d'embaucher du personnel supplémentaire.

03.03 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de minister, wat betreft het personeel van het gevangeniswezen vrees ik dat alleen organisatorische maatregelen niet zullen volstaan om de compensatie mogelijk te maken. Ik vrees dat wanneer men die drie dagen wenst te laten compenseren, dit niet zal kunnen met het huidige personeelseffectief en dat daartoe de nodige voorzieningen moeten worden getroffen. Ik zou u toch willen vragen om dit nog eens grondig te laten bekijken door uw administratie. Ik vrees dat met het actuele personeelsbestand – we weten reeds wat daar de problemen zijn – de werkdruk eigenlijk alleen maar zal worden verhoogd en de onrust ook alleen maar zal toenemen. Ik zou u willen vragen om dit nog eens grondig te bekijken met het oog op een behoorlijke organisatie en het voorkomen van onrust in de gevangenissen.

03.03 **Tony Van Parys** (CD&V): Je ne pense pas que quelques mesures organisationnelles suffiront dans la pratique pour permettre au personnel des prisons de prendre ces trois jours de pont. L'effectif actuel est tout simplement insuffisant. Si le ministre ne prend pas de mesures supplémentaires, le personnel pénitentiaire ne tardera pas à remanifester sa grogne.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de stand van het onderzoek inzake misbruiken rond regularisatiedossiers in de commissie voor Regularisatie" (nr. A603)**

04 **Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'état d'avancement de l'enquête sur les abus commis dans les dossiers de régularisation au sein de la commission de**

Régularisation" (n° A603)

04.01 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de voorzitter, na de eerder technische vragen van daarnet wil ik even ingaan op een dossier dat in het verleden nogal wat stof heeft doen opwaaien. Het zijn eigenlijk meerdere dossiers. Het gaat enerzijds over een aantal misbruiken rond regularisatiedossiers in de commissie voor de Regularisatie en anderzijds een aantal misbruiken met betrekking tot naturalisatiedossiers. Het is nogal stil omtrent deze dossiers. In eerste instantie, wat de regularisatiedossiers betreft, hebben we daar de laatste maanden heel weinig over vernomen. Mijnheer de minister, nochtans had u op 26 juni 2001 in deze commissie bevestigd dat niet minder dan 500 regularisatiedossiers in beslag waren genomen in het kader van aanwijzingen die u op dat ogenblik als zeer ernstig kwalificeerde, aanwijzingen van onder meer valsheid in geschrifte, het gebruikmaken van valse stukken en mededaderschap aan mensenhandel. U deelde toen mee dat het onderzoek liep in Brussel. Sinds juni 2001 is daar echter nauwelijks enig nieuws over vernomen. Vandaar dat ik u zou willen vragen wat de stand van het onderzoek is inzake de regularisatiefraude. Werden ambtenaren of leden van de regularisatiecommissie in verdenking gesteld? Wanneer zal het onderzoek worden afgesloten? Wanneer zal men zich tot de raadkamer wenden?

Een gelijkaardige vraag zou ik willen stellen in verband met het gerechtelijk onderzoek over de naturalisatiefraude. Het naturalisatiefraudedossier loopt in Antwerpen. Ook hier geldt dezelfde vraag op basis van dezelfde constatering dat er weinig evolutie in het dossier lijkt te zitten. Wat is de stand van het dossier inzake de naturalisatiefraude? Werden ambtenaren of leden van de naturalisatiecommissie in verdenking gesteld? Wanneer wordt het onderzoek afgesloten? Wanneer wordt de raadkamer verzocht om aan het dossier een richting te geven in de zin van een buitenvervolginstelling dan wel een verwijzing naar de bevoegde rechtbank?

04.02 Minister Marc Verwilghen: Mevrouw de voorzitter, collega Van Parys, ik zal een onderscheid maken tussen de zaak die in Antwerpen behandeld wordt, en deze in Brussel. Het zal niet alleen in Brussel blijken te zijn.

Ten eerste, het gerechtelijk onderzoek in Antwerpen inzake de naturalisatiefraude werd gevoerd door onderzoeksrechter Van Wambeke. Het onderzoek is afgerond en het dossier is ondertussen overgezonden aan het Antwerps parket met beschikking tot mededeling, dat wil zeggen met het oog op het opstellen van de eindvordering voor de raadkamer. De vordering is thans in opmaak en de zaak zal wellicht in de loop van het voorjaar in de raadkamer te Antwerpen kunnen worden behandeld. Ik denk dat het gelet op de huidige procedurestand van de zaak niet raadzaam is in detail te treden omtrent enige in verdenking gestelde. Dit zal blijken naar aanleiding van de behandeling die binnenkort verwacht mag worden.

Twee, in het kader van de werkzaamheden van de Regularisatiecommissie werden in totaal een 800-tal regularisatiedossiers in beslag genomen. Het gros ervan gebeurde in opdracht van het Brusselse parket. Dat betekent geenszins dat al deze zaken ook te Brussel voort zullen worden behandeld. Aan de

04.01 Tony Van Parys (CD&V): Le 26 juin dernier, le ministre Verwilghen a confirmé la saisie de 500 dossiers de régularisation dans le cadre d'une instruction judiciaire menée à Bruxelles. Dans le même temps, une instruction avait été ouverte à Anvers à propos d'une fraude concernant des dossiers de naturalisation.

Qu'en est-il de ces deux dossiers? Des soupçons pèsent-ils sur des fonctionnaires ou des membres de la commission de régularisation ou de naturalisation? Quand les enquêtes seront-elles clôturées? Quand seront-elles examinées par la chambre du conseil?

04.02 Marc Verwilghen, ministre: Dans l'intervalle, l'enquête judiciaire relative à la fraude aux naturalisations a été clôturée. Le dossier a été transmis au parquet d'Anvers en vue de l'élaboration de la réquisition finale pour la chambre du conseil. Cette réquisition est actuellement en cours de préparation, ce qui permettra à la chambre du conseil d'Anvers de traiter ce dossier au printemps. Il va de soi que je ne peux vous communiquer aucun détail concernant d'éventuelles inculpations.

Environ huit cents dossiers de la commission de régularisation ont été saisis. La plus grande partie d'entre eux a été saisie sur l'ordre du parquet de Bruxelles, mais

hand van aanwijzingen omtrent het territoriaal zwaartepunt van de vermoedelijke fraude in elk van de dossiers heeft het Brussels parket de zaken gedispached naar andere, territoriaal beter geplaatste parketten. Op die manier kwamen deze dossiers, soms met een aantal gegroepeerd, soms volstrekt individueel, terecht bij een groot aantal parketten. U zal begrijpen dat het binnen dit korte tijdsbestek niet mogelijk is geweest om een globale stand van zaken te verkrijgen. Ik heb die in elk geval opgevraagd en zodra ik die heb, zal ik u die ook bezorgen.

Ik kan wel melden dat de onderzoeken zich grotendeels toespitsen op het ontrafelen van de mogelijke fraudecircuits waarbij, voor zover mij tot op heden bekend, geen betrokkenheid van binnen de Regularisatiecommissie zelf kon worden vastgesteld. Ook daar zal ik u verder inlichtingen over kunnen geven zodra mij die inlichtingen parket per parket worden overgezonden.

04.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de minister, wat betreft de naturalisatiefraude stel ik met genoegen vast dat het dossier is afgerond en dat we zeer binnenkort de behandeling zullen krijgen voor de raadkamer. Dan zal inderdaad blijken wie waarvoor in verdenking is gesteld.

Wat betreft Brussel, mijnheer de minister, maak ik mij wel meer zorgen in die zin dat het om toch heel wat dossiers gaat. Er zijn 800 dossiers in beslag genomen. Dit is niet weinig. U hebt het over het ontrafelen van fraudecircuits. Het is mijn aanvoelen dat het verspreiden van de dossiers over verschillende parketten misschien procedureel en formeel noodzakelijk is, maar dat, als het werkelijk gaat om een georganiseerde fraude en een fraudecircuit, het mijn overtuiging is dat coördinatie noodzakelijk is bij de behandeling van de verschillende dossiers. Op die wijze kan worden nagegaan hoe fraude is georganiseerd en wie daarbij betrokken was. Ik denk dat het in deze van het grootste belang is op die coördinatie toe te zien. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat dit eigenlijk een dossier zou moeten zijn waarin het federaal parket een belangrijke rol zou kunnen spelen, precies omdat verschillende arrondissementen klaarblijkelijk geconfronteerd worden met het dossier.

Ik maak mij zorgen omdat ondertussen toch heel wat tijd is voorbijgegaan: anderhalf jaar. Op dit ogenblik is er een onduidelijke stand van zaken. Ik had gehoopt dat men toch minstens vanuit de dienst die het dossier coördineert – ik veronderstel dat dit zich situeert op het parket in Brussel – meer zicht had op dit dossier, dat klaarblijkelijk toch uitgaat van een georganiseerde fraude.

Ik wou u nog de vraag stellen of er in dit dossier geen onderzoeksrechter is aangesteld. Ik heb u niet horen zeggen dat er een onderzoeksrechter zou zijn aangesteld en, zo ja, wie dan de onderzoeksrechter zou zijn geweest die het dossier volgt. Daarbij is er de suggestie om eventueel, ten eerste, voor de coördinatie in te staan en, ten tweede, om eventueel het federaal parket in te schakelen om het georganiseerde karakter van de feiten niet uit het oog te verliezen en grondig uit te spitten. Achthonderd dossiers, dat lijkt mij toch wel een bijzonder belangrijk gegeven inzake een materie die bijzonder gevoelig ligt. Mensen die geregulariseerd worden, worden ook geregulariseerd om eventueel allerlei illegale

cela ne signifie pas que ces dossiers seront traités à Bruxelles. Le parquet de Bruxelles a distribué les dossiers à d'autres parquets en fonction de l'élément central de chaque dossier. J'ai demandé que l'on me communique la répartition exacte des dossiers et je transmettrai cette information à M. Van Parys. L'enquête se concentre principalement sur le démantèlement de circuits frauduleux éventuels. Jusqu'à présent, il n'est pas question d'une complicité éventuelle de la commission de régularisation.

04.03 Tony Van Parys (CD&V): Du point de vue de la procédure, il se conçoit que le parquet de Bruxelles ait réparti les dossiers relatifs à l'affaire de la fraude aux régularisations entre plusieurs parquets, mais je pense qu'une coordination centrale constituerait une arme plus efficace dans la lutte contre les différents circuits frauduleux. Cette tâche pourrait être prise en charge idéalement par le parquet fédéral. Il s'est déjà écoulé un temps certain depuis la saisie. J'ai le sentiment que l'enquête progresse lentement. A-t-on procédé à la désignation d'un juge d'instruction? Quelle initiative le parquet fédéral prendra-t-il?

activiteiten te ontplooiën.

04.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, wat het laatste aspect van de bijkomende vragen van collega Van Parys betreft, kan ik niet voor de vuist weg antwoorden. Ik zou dan het risico lopen een onjuist of onvolledig antwoord te geven. Ik zou voorstellen dat, zodra ik het antwoord van de verschillende parketten binnenkrijg, ik u daarop antwoord. Dan zal daaruit wellicht ook blijken in welke zaken er een gerechtelijk onderzoek is bevolen geweest, ja of neen.

De betrokkenheid van het federaal parket dan. Deze zaken zijn al anderhalf jaar oud. U weet dat het federaal parket operationeel is geworden op 21 mei 2002. Dat is dus vrij recent. Vandaar dat ik aanneem dat men voordien voor de coördinatie wel een aantal maatregelen zal getroffen hebben, maar ook daar moet ik u voorlopig het antwoord schuldig blijven. Ik wens mij niet uit te spreken over iets waarover ik ook niet exact ben ingelicht. Ik stel dus voor dat, zodra ik het antwoord krijg van de parketten van Brussel en de deelparketten die zijn aangewezen en waarnaar de zaken verstuurd zijn, ik u dan ook de bijkomende inlichtingen bezorg.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 **Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het uitblijven van de publicatie van het wetsontwerp houdende verschillende wijzigingen van de kieswetgeving" (nr. A607)**

05 **Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'absence de publication du projet de loi portant plusieurs modifications de la législation électorale" (n° A607)**

05.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, eerst en vooral voor u en voor alle medewerkers, de minister en de collega's mijn beste wensen voor het nieuwe jaar.

De **voorzitter**: Dank u.

05.02 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de minister, ik wil u toch bij het begin van dit nieuwe jaar aanspreken over het uitblijven van de publicatie van het wetsontwerp houdende verschillende wijzigingen van de kieswetgeving. Ik heb altijd gezegd en ik blijf erbij dat het getuigt van onbehoorlijk bestuur dat zo'n fundamentele ingreep in de kieswetgeving zo laat behandeld en goedgekeurd werd door de Kamer. Ik vind het niet ordentelijk om zo kort bij verkiezingen nog een zo sterk ingrijpende wijziging door te voeren: nieuw kiesstelsel, nieuwe kiesindeling, nieuwe regeling in verband met zetelverdeling, kandidaatstelling, enzovoort. Maar goed, de wet is door de twee Kamers goedgekeurd. Hij is op 7 november 2002 door de Senaat zonder amendering aangenomen. De regering heeft altijd gezegd dat dit een spoedeisende zaak was. Er zijn herhaaldelijk incidenten geweest hier in de Kamer tijdens de behandeling, omdat het ontwerp niet genoeg opschoot, omdat de oppositie zagezegd verdragingsmanoeuvres deed, omdat het advies van de Raad van State gevraagd werd, enzovoort. Nu zien wij dat de wet nog altijd niet gepubliceerd is in het Belgisch Staatsblad. Meer en meer rijst de verdenking eigenlijk dat daar een tactiek achter zit, dat daar een strategie achter zit: de wet zo laat mogelijk in het Belgisch Staatsblad

04.04 **Marc Verwilghen**, ministre: J'attendrai la réponse des différents parquets. Le parquet fédéral est opérationnel depuis le 21 mai 2002. Des mesures de coordination ont bien été prises au préalable mais je ne dispose pas d'informations précises à ce sujet. Je vous communiquerai ultérieurement des renseignements supplémentaires.

05.02 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Le retard de publication de la nouvelle législation électorale est symptomatique de la gestion peu consciencieuse du gouvernement. Après son adoption par la Chambre, la loi a été votée au Sénat le 7 novembre 2002, sans aucune modification. Bien que le gouvernement ait recouru abusivement à l'urgence pour faire voter la loi, il en néglige aujourd'hui la publication. Cette attitude soulève certaines questions politiques, ce qui a conduit l'opposition à annoncer une demande de suspension et d'annulation à la Cour d'arbitrage.

Quand la loi a-t-elle été soumise à

publiceren.

U weet dat de oppositie aangekondigd heeft naar het Arbitragehof te zullen stappen. Wij kunnen pas naar het Arbitragehof stappen op het moment dat de wet gepubliceerd is. Dat staat heel duidelijk in de wet op het Arbitragehof. Intussen is het begin januari, de tijd om de procedure in te zetten begint te dringen. Wij zullen proberen een schorsing van die wet te verkrijgen. Wij zullen ook de nietigverklaring ervan vragen.

Mijnheer de minister, ik heb daaromtrent een aantal vragen. Ik zou willen weten wanneer de wet ter bekrachtiging werd voorgelegd aan het Staatshoofd, wanneer hij die wet bekrachtigd heeft, en waarom de wet nog niet gepubliceerd is? Immers, eens een wet bekrachtigd is, wordt het bevel gegeven die bekend te maken. Dat staat in de bekrachtigingformule. Wanneer mogen wij die publicatie dus verwachten, mijnheer de minister?

05.03 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Bourgeois, eerst en vooral mijn beste wensen, want die heb ik nog niet met u kunnen uitwisselen.

Mijnheer Bourgeois, ik begrijp natuurlijk volkomen de draagwijdte van uw vraag. Het antwoord dat ik u bezorg, heb ik gekregen van de minister van Binnenlandse Zaken, die de verantwoordelijkheid droeg voor het wetsontwerp in kwestie en de afhandeling ervan in Kamer en Senaat. Wat uw eerste en tweede vraag betreft, kan ik u meedelen dat de wet houdende de verschillende wijzigingen van de kieswetgeving en de wet tot wijziging van het Kieswetboek, evenals de bijlage, ter bekrachtiging zijn voorgelegd en door de Koning bekrachtigd zijn op 13 december 2002.

Het verzoek – dat is mijn antwoord op uw derde en vierde vraag - om voor beide wetten de bekleding met 's lands zegel te vragen wordt eerstdaags ingediend. Zodoende zal uiterlijk begin volgende week worden overgegaan tot de publicatie van die wetten in het Belgisch Staatsblad. Tot zover het antwoord dat ik gekregen heb van Binnenlandse Zaken. Ik garandeer u in elk geval dat ik, volgens de verantwoordelijkheid die de minister van Justitie als bewaarder van 's lands zegel draagt, onmiddellijk dat verzoek zal uitvoeren.

05.04 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de minister, ik heb u inderdaad aangesproken in uw functie als "garde des sceaux". Ik weet natuurlijk dat die wet onder de verantwoordelijkheid van Binnenlandse Zaken valt maar u bent de bewaarder van het zegel. Ik leid uit uw antwoord af dat de bekrachtiging toch een tijd op zich heeft laten wachten? Ik leid uit uw antwoord niet af wanneer de wet ter bekrachtiging werd voorgelegd. Ik zie alleen dat de Senaat de wet goedgekeurd heeft op 7 november 2002 en dat het nog meer dan een maand geduurd heeft voor de wet bekrachtigd werd. Dat is heel lang. Terwijl ik zie wat er allemaal tegen een snel tempo net voor nieuwjaar in het Staatsblad gepubliceerd werd aan wetten die wij hier door de strot geduwd kregen, merk ik dat in dit geval meer dan een maand verstreken is. U zegt dat de wet begin volgende week gepubliceerd wordt. Dat betekent nog eens een maand, dus meer dan twee maanden na de goedkeuring door de Senaat. Ik hoef u niet te zeggen dat ik dit onbehoorlijk bestuur vind, en dat dit geen andere bedoeling kan hebben dan de rechten van de oppositie in deze te

la sanction royale? Quand le Roi a-t-il promulgué la loi? Quand la loi sera-t-elle publiée?

05.03 **Marc Verwilghen**, ministre: Le ministre de l'Intérieur fait savoir que les lois modifiant la législation électorale et le Code électoral ont été soumises à la signature royale le 13 décembre 2002 et qu'elles ont été sanctionnées le même jour. Elles seront publiées au Moniteur belge la semaine prochaine au plus tard. J'y veillerai en ma qualité de Garde du sceau de l'Etat.

05.04 **Geert Bourgeois** (VU&ID): La loi relève en effet de la compétence du ministre de l'Intérieur mais c'est le ministre de la Justice qui est Scellé du sceau de l'Etat. Le Sénat a adopté la loi le 7 novembre dernier. La sanction royale s'est fait attendre pendant un mois et la publication de la loi est également attendue depuis un mois. Cette façon de procéder ne témoigne pas d'une bonne gestion et vise uniquement à porter préjudice aux droits de l'opposition. Elle est inacceptable à nos yeux. De plus, je fais observer que le Conseil d'Etat a

schenden.

Bovendien – u weet dat – komt het niet aan de uitvoerende macht toe een bekendmaking uit te stellen. De Raad van State heeft zich daarover al uitgesproken. Een van uw voorgangers, minister Stefaan De Clerck, werd in het ongelijk gesteld omdat hij bleef wachten met de publicatie van een wet. Toen heeft een magistraat die zich gepasseerd voelde zich beroepen op de wet die wel goedgekeurd en bekrachtigd was maar die niet bekendgemaakt was. De Raad van State heeft hem gelijk gegeven en heeft gezegd dat indien de uitvoerende macht wacht met de publicatie van een goedgekeurde wet zij zo zelf overgangsmaatregelen inbouwt. In deze kwestie gaat het over verkiezingen. Partijen moeten zich kunnen organiseren. De verkiezingen komen er ten laatste op 15 juni 2003. U zult daarover wellicht meer weten dan ik; misschien komen zij er nog vroeger en dan is het nog korter dag.

Ik blijf erbij dat het een manoeuvre is van de regering dat ik absoluut niet kan smaken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de beweringen omtrent ongeoorloofde contacten van onderzoeksrechter Langlois met een aantal journalisten" (nr. A613)

06 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "les affirmations relatives aux contacts inadmissibles entre le juge d'instruction M. Langlois et un certain nombre de journalistes" (n° A613)

06.01 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, een tijdje geleden verschenen er berichten in de pers over beweerde en ongeoorloofde contacten van onderzoeksrechter Langlois met een aantal journalisten. Het waren opvallende berichten in een periode waarin het dossier zich in een gevoelige fase bevond, met name de periode die voorafging aan de uitspraak van de raadkamer.

Vandaar dat deze berichten heel wat waarnemers opvielen en blijkbaar niet neutraal konden worden genoemd.

Omwille van de aard van deze beweringen in de pers had ik graag van u vernomen, mijnheer de minister, of de procureur-generaal van Luik hieromtrent een onderzoek heeft ingesteld en zo ja, tot welke bevindingen hij is gekomen. Bijkomend wil ik u nog vragen of u, in uw hoedanigheid van minister van Justitie, in kennis werd gesteld van deze bevindingen en welk gevolg u hieraan eventueel geeft.

Het is inderdaad noodzakelijk om uitsluitsel te krijgen over deze aangelegenheid omdat een zweem van twijfel in dit dossier totaal onaanvaardbaar zou zijn.

Ik kom thans tot het tweede deel van deze vraag.

In een interview dat u weggaf aan het weekblad Humo, tijdens de kerstperiode, was er sprake van eventueel twee processen in de zaak Dutroux. Welnu, is het inderdaad zo dat er twee processen-Dutroux zullen worden gevoerd, zoals werd beweerd in dit interview?

déjà condamné, dans un cas similaire, la publication tardive de textes de loi.

06.01 Tony Van Parys (CD&V): Dans la presse ont paru toute une série d'articles surprenants évoquant des contacts inadmissibles que le juge d'instruction Langlois aurait entretenus avec des journalistes. Le procureur général de Liège a-t-il ouvert une enquête? A quels résultats celle-ci a-t-elle abouti? Le ministre en a-t-il été informé? Quelles suites y réservera-t-il? Il importe de dissiper le moindre doute.

Dans une interview accordée à Humo, le ministre Verwilghen a parlé de deux procès Dutroux. Y aura-t-il effectivement deux procès? Si oui, quand commencera le premier?

Wanneer start alvast het eerste proces? Het lijkt mij immers aangewezen met het eerste proces-Dutroux te beginnen, alvorens het te hebben over een tweede proces-Dutroux.

06.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Van Parys, gelet op de aanhoudende berichtgeving nam de procureur-generaal van Luik het initiatief om via de passende kanalen de standpunten van de diverse actoren in verband met de in de media aangehaalde gegevens, te groeperen.

Daarbij moet de bedenking worden gemaakt dat een onderzoeksrechter behoort tot de zetelende magistratuur en dat hij bijgevolg valt buiten het tuchtrechtelijk toezicht van de procureur-generaal.

Wat betreft die aangelegenheid is het mij niet bekend of men zich heeft gewend tot de voorzitter van de rechtbank te Neufchâteau of de eerste voorzitter van het hof van beroep te Luik. Op dat vlak bestaat er bijgevolg geen enkel probleem. De procureur-generaal van Luik bevestigde overigens haar vertrouwen in onderzoeksrechter Langlois, na kennis te hebben genomen van de diverse gegevens. Dat blijkt uit het rapport dat zij mij liet geworden.

Ik kan niet genoeg benadrukken hoezeer dergelijke berichtgeving rond deze zaak de broodnodige sereniteit steeds opnieuw in het gedrang brengt. Laat de gerechtelijke instanties hun werk afronden.

Er blijft dan nog genoeg tijd over om eventueel het proces van het proces te voeren. Trouwens, wanneer die zaak ten gronde behandeld zal worden, zullen ook alle aspecten van de zaak ongetwijfeld aan bod worden gebracht.

Wat het proces zelf betreft, kan ik het volgende zeggen. Met wat zich reeds heeft voorgedaan, zowel in als buiten de gerechtelijke procedure en al hetgeen procedureel nog in het verschiet ligt, meer bepaald de behandeling van de zaak voor de correctionele raadkamer, waarvan, zoals u weet, de beschikking verwacht wordt op 17 januari, zal in elk geval ook nog de kamer van inbeschuldigingstelling te Luik zich moeten uitspreken. Dat heeft de actoren natuurlijk tot voorzichtigheid aangezet met betrekking tot de datum van het proces-Dutroux. In de bepaling van die datum heeft, zoals u weet, de minister van Justitie geen enkele inspraak. Het hele proces zal dus gevoerd moeten worden. Ik hoop dat dit ook binnen de meest redelijke termijn zal geschieden.

Ten slotte, wat een eventueel tweede proces betreft, is het u wellicht bekend dat de kamer van inbeschuldigingstelling te Luik eind 2001 is overgegaan tot de opsplitsing van het hoofddossier-Dutroux teneinde onder meer de fameuze onderzoeken van de haartjes mogelijk te maken. Dat deel van het dossier wordt nu nog niet afgesloten met een beschikking van de raadkamer en blijft dus in gerechtelijk onderzoek, wat, met andere woorden, niet uitsluit dat op een zeker ogenblik in dat afgesplitst dossier, thans gevoerd ten laste van onbekende, een doorbraak volgt met nieuwe inverdenkingstelling en een verwijzing naar de bevoegde rechtbank of zelfs naar het hof van assisen. Het openhouden van dat afgesplitste deel laat dus alle onderzoekspistes open, wat helemaal niet betekent dat er kort na elkaar twee processen-Dutroux zullen volgen.

06.02 **Marc Verwilghen** , ministre: Les articles de presse s'accumulant, la procureur générale de Liège a pris l'initiative de regrouper les positions adoptées par les divers acteurs. Toutefois, le juge d'instruction appartenant à la magistrature assise, il n'est pas placé sous l'autorité du procureur général sur le plan disciplinaire. Je n'ai pas connaissance des initiatives du président du tribunal de Neufchâteau ni de celles du premier président de la cour d'appel de Liège. Le procureur général a réaffirmé sa confiance dans le juge d'instruction, M. Langlois. Il faut laisser les instances judiciaires faire leur travail. Ultérieurement, on pourra faire le procès du procès.

L'extrême prudence affichée en ce qui concerne la fixation de la date de ce procès s'explique par tout ce qui s'est produit en dehors de la procédure judiciaire comme dans le cadre de celle-ci, et aussi dans la perspective du traitement de cette affaire par la chambre du conseil le 17 janvier 2003. Au demeurant, je n'ai pas voix au chapitre à cet égard.

A la fin de 2001, la chambre des mises en accusation de Liège a scindé le principal dossier Dutroux afin de permettre l'examen des cheveux. En laissant ouverte la partie scindée, on se donne la liberté d'explorer toutes les pistes de réflexion, ce qui ne signifie nullement que deux procès se succéderont rapidement. La chambre du conseil correctionnelle continuera d'examiner normalement l'essentiel de ce dossier.

Wat volgens mij essentieel is en wat in een rechtsstaat behoort te gebeuren, is dat de essentie van de zaak die nu klaar is om berecht te worden en die het voorwerp heeft uitgemaakt van behandelingen, voor de correctionele raadkamer voort wordt afgehandeld.

06.03 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de voorzitter, uit het antwoord van de minister leid ik, in verband met de beweerde ongeoorloofde contacten die de onderzoeksrechter zou hebben gehad met een aantal journalisten, af dat er ten eerste geen initiatief is ten aanzien van de eerste voorzitter, zodanig dat er klaarblijkelijk geen aanleiding is voor een disciplinair of ander initiatief ten nadele of ten laste van de onderzoeksrechter.

Ten tweede, de minister zegt dat de procureur-generaal het vertrouwen bevestigt in de onderzoeksrechter. Ik mag daaruit afleiden dat de berichten omtrent de ongeoorloofde contacten geen enkele juridische of objectieve grondslag hebben, wat, wat mij betreft, een belangrijke uitspraak is op dit ogenblik. Dit ogenblik is namelijk bijzonder belangrijk, omdat op 17 januari de zitting voor de raadkamer zal plaatsvinden. Wij kunnen dus naar de raadkamer gaan in een situatie waar ten aanzien van de onderzoeksrechter geen enkele verdenking bestaat.

Mijnheer de minister, ik wil wel wijzen op het feit dat u het vertrouwen bevestigt in de mond van de procureur-generaal van Luik. U neemt die woorden niet tot de uwe. Dat was mij ook opgevallen in het interview in Humo. Ik denk dat het belangrijk is dat u, op basis van de vaststellingen die de gerechtelijke autoriteiten u overzenden, die vaststellingen ook tot de uwe maakt. Ik denk dat dat een element is van de opdracht van de minister van Justitie als behoeder van de rechtsstaat.

Het belangrijkste element is dat het nu zeer duidelijk is, op basis van de bevindingen van de procureur-generaal en de magistratuur, dat er geen ongeoorloofde contacten zijn geweest tussen de onderzoeksrechter en bepaalde journalisten.

Ik deel trouwens volkomen uw mening dat wij nood hebben aan sereniteit in deze periode, in afwachting van de behandeling voor de raadkamer.

Wat de datum van het proces betreft, is het natuurlijk juist dat de minister van Justitie daar geen vat op heeft. Dat is duidelijk. Het antwoord dat de gerechtelijke autoriteiten u geven ontgoochelt mij echter. Het ontgoochelt mij omdat men zelfs geen datum meer in het vooruitzicht stelt. Men stelt zelfs geen periode in het vooruitzicht. Men stelt ook geen datum meer in het vooruitzicht voor het afgesplitste dossier – als ik het zo mag zeggen – dat nu afgerond is en dat aan de raadkamer zal worden voorgelegd. De gerechtelijke autoriteiten hebben het alleen over een redelijke termijn. Ik zal vandaag niet durven beweren dat deze redelijke termijn overschreden is en dat deze uitspraken wel eens zouden kunnen worden gebruikt.

Ten aanzien van de publieke opinie en zeer zeker nog veel meer ten aanzien van de familieleden van de slachtoffers wil ik beklemtonen dat al degenen die iets te zeggen over het dossier en die er een

06.03 Tony Van Parys (CD&V): Le premier président de la cour d'appel de Liège et le président de Neufchâteau n'ont pris aucune initiative. La procureur générale a réitéré sa confiance en M. Langlois et le ministre partage ce point de vue. Les articles de presse ne reposent donc sur aucun fondement objectif, ce qui est important dans la perspective de la séance de la chambre du conseil du 17 janvier. Le juge d'instruction Langlois est au-dessus de tout soupçon.

Il est vrai que le ministre ne peut influencer la date du procès mais la résignation qu'il témoigne devant la réponse décevante des autorités judiciaires, qui ne proposent même plus de date, n'est pas sans étonner. Les familles des victimes et l'opinion publique s'insurgent contre la longueur de la procédure. Il ne faut pas que l'on puisse invoquer l'argument du dépassement du délai raisonnable.

impact op hebben, er alle belang bij hebben om uitsluitel te krijgen. Ze hebben het te meer omdat het reeds over het afgesplitste dossier gaat en er eventueel toch nog een tweede proces zou komen met betrekking tot de vaststellingen die zijn gedaan naar aanleiding van de onderzoeken op de haartjes. Ik dring hierop zeer sterk aan om te voorkomen dat het argument van het niet respecteren van de redelijke termijn zou kunnen worden gebruikt. Dit zou natuurlijk aanleiding kunnen geven tot vreselijke consequenties.

06.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer Van Parys, ik moet erop wijzen dat de gerechtelijke autoriteiten blijven uitgaan van de datum - in de tweede helft van 2003 - die reeds vroeger is kenbaar gemaakt in de commissie voor de Justitie. Men kan natuurlijk moeilijk voorzien welke houding wordt aangenomen na het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling. Dat is een verplichte en noodzakelijke stap in de assisenprocedure. Zal er een eventuele voorziening komen van een van de partijen voor het Hof van Cassatie? Dat is niet voorspelbaar. Zal er desgevallend door een van de partijen een actie worden ondernomen voor het Europese Hof voor de rechten van de mens in Straatsburg? Ook dat is niet voorspelbaar. Zowel het ene als het andere kan invloed hebben op de datum waarop de zaak principieel behandeld wordt. Men gaat er binnen de gerechtelijk autoriteiten vanuit dat deze procedure nog altijd in de tweede helft van 2003 haar beslag zal kunnen krijgen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07 **Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "het uitblijven van een nieuw veiligheidsplan" (nr. A616)**

07 **Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'absence d'un nouveau plan de sécurité" (n° A616)**

07.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, ik weet niet of het zoveel gemakkelijker is, maar het klinkt in ieder geval beter als u het in het Frans zegt.

Mijnheer de minister, ik heb u en uw collega Duquesne al herhaaldelijk ondervraagd over het nieuwe veiligheidsplan. Eerst werd mij gezegd dat het veiligheidsplan 2003-2004 eraan kwam in november 2002. Bij mijn laatste ondervraging van minister Duquesne zei hij mij dat het Parlement het nieuwe veiligheidsplan zou krijgen in de week van 23 december 2002. We zijn ondertussen iets verder en we hebben de kaap van het nieuwe jaar gerond. Ik heb nog altijd geen kennis van het nieuwe veiligheidsplan, tenzij het vandaag zou worden rondgedeeld. Dat werd mij nog niet meegedeeld door de diensten en ik denk ook niet dat het er is.

Ik vind dit geen zaak van goed bestuur. Ik wil erop wijzen dat deze regering, waarvan u een van de eminente vertegenwoordigers bent, heeft gehamerd op veiligheid. De verkiezingsstrijd werd door uw partij mede gevoerd in het teken van veiligheid. Het plan-V, het plan-Verwilghen. Het plan-Veiligheid is er gekomen op 27 november 2000. Dat moest ook in het kader van de nieuwe wet op het politieambt. Dit plan heeft aanleiding gegeven tot een discussie in de commissies voor de Binnenlandse Zaken en voor de Justitie, maar ook niet meer dan dat. Daarna heeft paars-groen de wet gewijzigd. Er moest

06.04 **Marc Verwilghen** , ministre: Les autorités judiciaires se fondent toujours sur une date de la deuxième moitié de 2003. Toutes les procédures requises sont observées mais il se fait que certaines données sont imprévisibles.

07.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Le ministre de l'Intérieur avait récemment promis que le plan fédéral de sécurité 2003-2004 serait transmis au Parlement dans le courant de la dernière semaine de 2002. Ce plan se fait toujours attendre, alors que le dernier plan de sécurité date déjà de l'année 2000 et portait sur l'année 2001 uniquement. En outre, il avait principalement pour objectif d'installer les nouveaux services de police. Il est urgent de procéder à une évaluation, de fixer de nouveaux objectifs et d'établir des priorités.

Quelles sont les raisons de ce retard? Où en est l'élaboration du nouveau plan de sécurité? Les avis requis ont-ils été rendus? Le plan a-t-il déjà été approuvé par le Conseil des ministres? Quand le

immers elk jaar een veiligheidsplan komen. In april 2001 werd de wet gewijzigd zodat er in de plaats van een jaarlijks veiligheidsplan een tweejaarlijks plan zou komen.

Er is natuurlijk één probleem. Het eerste veiligheidsplan dat ik hier heb, draagt de titel 'Krachtlijnen van het eerste nationaal veiligheidsplan 2001'. Zoals de titel het zelf zegt, heeft het maar betrekking op één jaar. Bovendien had het een aantal andere handicaps. De minister van Binnenlandse Zaken stelde dat die politie nog moest worden "in plaats gesteld". Eigenlijk was er een soort inrijperiode. De implementatie van de nieuwe politie, de geïntegreerde politie op twee niveaus, zou immers heel veel tijd, energie en aandacht opslorpen. Dat is ook zo en iedereen op het terrein kan dat bevestigen.

Ondertussen zijn we begin 2003 en staan we voor de verkiezingen. Ik vind dat het debat over het veiligheidsplan had moeten worden gevoerd – ik zeg dat al lang – op het moment dat de begroting Binnenlandse Zaken en de begroting Justitie werden besproken. Ik pleit er trouwens voor dat we één debat voeren over de beleidsnota's van de ministers, de evaluatie van het vorige beleidsplan, het nieuwe beleidsplan, de nieuwe veiligheidsmonitor, de criminaliteitsstatistieken voorzover die er al zijn, de ophelderingsgraad, enzovoort. Dit zou allemaal één pakket moeten vormen om het Parlement toe te laten volledige kennis van zaken te hebben en inspraak te krijgen.

Ik vrees dat dit een moeilijk verhaal zal worden. Ofwel komt het eraan, ofwel zal het alweer een onvoldragen document zijn. Niettemin wil ik u een aantal vragen stellen.

Mijnheer de minister, ten eerste, hoe komt het dat het veiligheidsplan er nog altijd niet is? Wat is daarvan de reden? Ten tweede, hoever staat het nu met het nieuwe veiligheidsplan? Heeft het alle fases doorlopen, zijn alle adviezen er? Ten derde, werd het al goedgekeurd op de Ministerraad? Ik heb van mevrouw Durant voor de zoveelste keer vernomen in de rand van het debat inzake verkeersveiligheid dat zij eindelijk van plan is in te gaan op mijn vraag om de lokale veiligheidsplannen van de politiezones mee bij te sturen betreffende verkeersveiligheid. Als men een verkeersveiligheidsbeleid voert, moet daarin toch een lijn zitten. Als dat nog allemaal in dit plan moet worden ingevoerd, kan ik toch een aantal vragen stellen bij de afwerking en de coherentie ervan. Wanneer wordt het Parlement betrokken bij dit veiligheidsplan?

Ten slotte, mijnheer de minister, gaat u akkoord met de teneur van mijn wetsvoorstel dat dateert van een tijdje geleden en waarin ik voorstel dat het veiligheidsplan niet langer enkel maar zou worden bekendgemaakt aan het Parlement.

Ik heb voorgesteld dat het Parlement ten minste de bevoegdheid zou krijgen – zoals dat in een gemeenteraad en een politieraad gebeurt voor een lokale politiezone – om het plan goed of af te keuren, en dat de minister zijn plan voorlegt zodat daarover gedebatteerd en gestemd kan worden. Eventueel gebeurt dat meerderheid tegen minderheid, eventueel gebeurt dat bij algemeenheid van stemmen, maar het Parlement moet kunnen zeggen of het een goed plan is. Ik vind veiligheid een zaak van iedereen. Ik vind dat er een serieus

plan sera-t-il présenté au Parlement? Le gouvernement consent-il à l'extension de compétences du Parlement telle que suggérée dans ma proposition de loi DOC 50-1437/001?

democratisch tekort blijkt inzake die veiligheidsplannen.

07.02 Minister **Marc Verwilghen**: Collega Bourgeois, meestal bent u erg precies in uw vraagstelling. Ik zeg niet dat u nu niet precies was, maar u verwees naar een antwoord dat ik u gegeven heb op 12 november 2002. Dat antwoord ligt voor mij. Ik heb u toen geantwoord dat het nieuwe nationale veiligheidsplan uiteraard in het Parlement wordt besproken. Dat staat trouwens in de wet. Voorts heb ik gezegd dat de wet op de geïntegreerde commissie voorziet in minstens twee niveaus inzake de mededeling van de krachtlijnen ervan. Ik heb dat trouwens ook met het eerste nationale veiligheidsplan gedaan. Verder lees ik: "De afronding van het nationale veiligheidsplan door de commissaris-generaal van de federale politie wordt verwacht tegen het einde van het jaar. Zodra het er is, kan de discussie gevoerd worden". Dat is wat ik u geantwoord heb. Ik heb dus geen specifieke datum vermeld.

Nu, de federale politie heeft haar veiligheidsplan voorbereid en het ontwerp is eind december bezorgd aan de bevoegde ministers, dus aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan mijzelf. Dat is precies volgens de procedure zoals ik die in mijn antwoord heb toegelicht. Ik heb dus niet gezegd dat eind december 2002 het Veiligheidsplan bezorgd zou worden aan het Parlement, enkel dat ik het veiligheidsplan dan zou ontvangen van de commissaris-generaal van de federale politie.

Op het ogenblik wordt het plan bestudeerd op regeringsniveau. Ik zie dus niet in waarom de regering haar werk op dat vlak niet zou doen. Ik wil u er ook op wijzen dat volgens artikel 4 van de wet op de geïntegreerde politie de krachtlijnen van het nationale veiligheidsplan aan het Parlement worden meegedeeld. Dat is zo wettelijk bepaald. U zegt dat u daarvoor een alternatief hebt. Goed, dat alternatief kan dan eventueel besproken worden. In elk geval, nu volgen wij de procedure zoals die is voorgeschreven.

Ik kan u wel meedelen dat wat mijzelf betreft, ik kan instemmen met de inhoud van de gerechtelijke pijler van de werkzaamheden van het veiligheidsplan, zoals het mij werd voorgelegd.

07.03 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de minister, misschien is er een foutje geslopen in mijn vraagstelling, anders hebt u zich vergist. Ik heb verwezen naar een antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken. Hij heeft gezegd dat het plan kenbaar gemaakt zou worden aan het Parlement in de loop van de komende week, met het advies van de Federale Politieraad. Dat antwoordde hij op 17 december 2002. Ik verwijs naar dat antwoord, niet naar uw antwoord van 12 november 2002. Ik heb u hierover herhaaldelijk vragen gesteld, maar dat is wat de minister van Binnenlandse Zaken mij het laatst gezegd heeft. Maar dat terzijde.

Ik begrijp dat het plan er nu is, dat het aan u voorgelegd is, dat u het bestudeerd hebt en akkoord gaat met de lijnen ervan.

Binnenkort zal ik dezelfde vraag stellen aan de minister van Binnenlandse Zaken, tenminste wanneer ik hem kan ondervragen, want deze week is er geen commissievergadering. Ik blijf erbij dat het plan er zeer laat komt, mijnheer de minister. Ik ben ook benieuwd de inhoud van het plan te zien. Wanneer ik zie hoeveel initiatieven

07.02 **Marc Verwilghen**, ministre: D'ordinaire, M. Bourgeois se montre très précis mais, cette fois, ses affirmations sont incorrectes. La police fédérale a arrêté son plan de sécurité et en a transmis le projet aux ministres compétents à la fin du mois de décembre 2002. C'est précisément la réponse que j'avais fournie le 12 novembre dernier. Le plan est actuellement à l'étude au niveau du gouvernement et sera ensuite transmis au Parlement, comme prévu. J'approuve le contenu de ce plan.

Aux termes de la loi sur la police intégrée, seules les lignes directrices du plan national de sécurité doivent être communiquées au Parlement.

07.03 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Le ministre fait erreur. Je me réfère à une réponse du ministre Duquesne. Je me félicite de ce que le ministre approuve le plan mais ce dernier arrive très tard et les différents partis de la majorité diffusent des informations contradictoires. Le Parlement devrait pouvoir jouer un rôle plus important et définir des priorités sur la base d'un débat approfondi.

en ideeën er gelanceerd worden de jongste tijd – ik denk maar aan de inschakeling van het leger voor politietaken –, ben ik benieuwd wat daarover in het veiligheidsplan staat. De groenen zijn tegen die inschakeling, MR is voor, en ik weet niet wat het standpunt is van de VLD. Ik verwijs ook naar de discussie over verkeersveiligheid. U hebt herhaaldelijk gezegd dat u wil dat er een echte administratieve afhandeling komt van verkeersboetes. Ik ben benieuwd of dat ook in het veiligheidsplan staat. Ik denk ook aan de discussie over de privatisering van politietaken enzovoort. Ik denk ook aan een aantal andere zaken waarbij u geblokkeerd werd door de PS.

Kortom, ik vind dat het plan zo vlug mogelijk bekendgemaakt moet worden. Ik noteer dat u zich niet uitspreekt over de rol van het Parlement. Ik vind dat het Parlement er een grotere rol in zou moeten kunnen spelen en dat het geen zaak is van de uitvoerende macht alleen. Dat is een zaak van parlementaire democratie. Ik zou graag hebben dat wij ernstig over dat plan kunnen discussiëren. Ik vrees dat het nu te laat zal zijn om nog enig nieuw beleid te lanceren en om nieuwe klemtonen te leggen. Ik heb het al gezegd, wij bevinden ons volop in de preverkiezingstijd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "een opdracht tot gerechtelijke hervorming en aanpak van de gerechtelijke achterstand in Brussel en het Koninklijk Commissariaat voor de privacy" (nr. A618)

08 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "une mission de réforme judiciaire et une approche de l'arriéré judiciaire à Bruxelles et le Commissariat royal pour la vie privée" (n° A618)

08.01 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in de pers verscheen er dit weekend een opvallend interview waarin melding werd gemaakt van een aantal zeer creatieve en originele initiatieven die blijkbaar zou worden genomen in verband met belangrijke maatschappelijke problemen inzake justitie.

Het ging om initiatieven die mij niet meteen bekend waren en die volgens mij nog niet in het Parlement werden besproken. De oprichting van een Koninklijk Commissariaat voor de gerechtelijke achterstand in Brussel en van een koninklijk commissariaat voor de privacy leken mij ideeën die aanslaan in de kerstperiode en die bovendien nuttig zouden kunnen zijn om een aantal belangrijke maatschappelijke problemen te regelen.

Ik had gehoopt dat deze ideeën reeds vroeger gerijpt zouden zijn, zodanig dat wij hieromtrent een grondig debat konden voeren in onze commissie. Maar goed, het is gezegd en het werd geschreven, vandaar dat wij u over deze bijzonder originele en creatieve ideeën willen ondervragen, mijnheer de minister.

Mijnheer de minister, is het inderdaad juist dat men overweegt om een koninklijk commissaris aan te stellen, belast met de belangrijke opdracht om de gerechtelijke achterstand in Brussel te onderzoeken en hieromtrent initiatieven voor te stellen. Overweegt men inderdaad om de belangrijke functie van koninklijk commissaris voor de privacy

08.01 Tony Van Parys (CD&V): Nous avons lu dans la presse que le gouvernement envisage de nommer un commissaire royal chargé d'une mission dans le cadre de l'arriéré judiciaire à Bruxelles ainsi qu'un commissaire chargé du dossier de la vie privée. Ces propositions originales n'ont pas encore fait l'objet d'une discussion au Parlement.

Le ministre peut-il confirmer ces informations? Est-il exact que M. De Gucht et le premier ministre M. Verhofstadt ont proposé la candidature de M. Leo Goovaerts, ancien sénateur VLD?

in te voeren, zodanig dat ook deze materie op een behoorlijke wijze kan worden onderzocht? Werd dat alles overwogen? Is dat uw bedoeling? Is het de bedoeling van de regering?

Wat houden die belangrijke opdrachten specifiek in? Wat zal de bevoegdheid zijn van de koninklijke commissaris ten aanzien van de minister van Justitie? Hoe zouden beide functie zich tot elkaar verhouden?

Ik meen dat het Parlement hieromtrent moet worden voorgelicht, zodanig dat wij kennis kunnen nemen van deze belangrijke initiatieven.

De vraag die onvermijdelijk volgt, mijnheer de minister, is of deze belangrijke opdrachten in verband worden gebracht met een gewezen VLD-senator die op een gegeven ogenblik ook in uw kabinet werd gesignaleerd of kandidaat zou zijn geweest om een belangrijke functie in uw kabinet te bekleden? Is het inderdaad zo dat de voorzitter van de VLD of de eerste minister u heeft gesuggereerd om de talenten van de heer Goovaerts aan te wenden voor deze belangrijke opdracht van koninklijk commissaris voor de gerechtelijke achterstand in Brussel, of koninklijke commissaris met betrekking tot de problematiek van de privacy?

Klopt het bovendien, mijnheer de minister, dat u bijzonder blij was toen u vernam dat de heer Goovaerts in aanmerking zou komen voor een van deze belangrijke functies om u op deze wijze bij te staan bij deze maatschappelijke opdrachten, met name het verhelpen van de gerechtelijke achterstand in Brussel, wat sommigen bijzonder ter harte namen?

U zult begrijpen dat ik met bijzonder veel belangstelling uitkijk naar uw antwoord. Naar mijn aanvoelen mogen deze creatieve gedachten niet zomaar verloren gaan en heeft de publieke opinie recht op de waarheid en niets dan de waarheid.

08.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Van Parys, ik kan in deze kwestie relatief kort zijn. Ik heb nooit overwogen om een koninklijk commissaris aan te stellen, noch voor het wegwerken van de gerechtelijke achterstand in Brussel, noch voor de problemen inzake privacy. Ik moet eerlijkheidshalve zeggen dat ik tijdens mijn studietijd nogal ben beïnvloed door mijn toenmalige professor Strafrecht, Herman Bekaert, die ooit koninklijk commissaris voor de hervorming van het strafrecht is geweest en daaraan een zeer zware kater had overgehouden. Hij confronteerde trouwens al zijn studenten met die kater om duidelijk aan te tonen dat men soms ellendig veel werk kon steken in de voorbereiding van parlementaire werkzaamheden, zonder dat dit het gewenste succes had, hoewel er, gelukkig, ook koninklijke commissarissen zijn die het tegendeel hebben bewezen. De heer Van Reepinghen is in die omstandigheden aangesteld en heeft het Gerechtelijk Wetboek na drie jaar inspanningen, bijgestaan door de heer Krings, tot een goede einde kunnen brengen.

Ik ben ook nooit aangezocht door de partijvoorzitter of de premier om dienaangaande een kandidatuur van iemand in overweging te nemen. Het enige dat wel is gebeurd met betrekking tot Brussel, is de oprichting van de commissie-Brussel. Het is trouwens op basis van

08.02 **Marc Verwilghen**, ministre: A aucun moment, je n'ai envisagé la désignation d'un tel commissaire royal. M. De Gucht ni M. Verhofstadt n'ont jamais avancé de candidat à une telle fonction. La commission Bruxelles a bien été créée quant à elle, ce qui a donné lieu à certaines initiatives au niveau des tribunaux de police et justices de paix, des tribunaux de première instance et de la cour d'appel.

de adviezen van de commissie-Brussel dat een aantal maatregelen zijn genomen op drie niveaus: op het niveau van de politierechtbanken en de vredegerichten, op het niveau van de rechtbank van eerste aanleg en op het niveau van het hof van beroep te Brussel.

08.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de minister, ik stel vast dat men u niet heeft ingelicht over de intenties om in deze belangrijke functies te voorzien. Nochtans had men dat in andere materies wel gedaan. Ik denk aan de regeringscommissaris voor de administratieve vereenvoudiging. Ik geloof dat dit een van de belangrijke maatschappelijke problemen is geweest die men aan belangrijke personages heeft toevertrouwd wegens hun verdiensten. Ik meen dat de verdiensten van deze mensen bijzonder groot zijn en dat zij, om deze reden, ook belangrijke opdrachten hebben toevertrouwd gekregen. Ik acteer dat men u daarvan niet heeft ingelicht. Ik denk, mijnheer de minister, dat u zich gelukkig mag prijzen dat men u niet heeft ingelicht. De vraag is alleen of men het niet heeft overwogen. Gelet op uw persoonlijke, bevoorrechte relatie met de voorzitter van de VLD, ben ik er niet van overtuigd dat hij de intentie zou hebben gehad om u daarover te informeren. Ik vrees alleen dat in de mate dat deze deal tot stand zou zijn gebracht, men u misschien wel zou hebben verplicht om dergelijke dingen te aanvaarden.

Ik wil alleen maar zeggen, mijnheer de minister, dat ik mij gelukkig prijs dat u er niets van weet. Men heeft er u buiten gehouden, maar dat doet natuurlijk niets af aan het onkiese dat de laatste dagen over deze materie is verteld. Ik spreek over het marchanderen met postjes met het oog op persoonlijke belangen, nadat eigenlijk reeds een aantal oneerbare voorstellen waren gedaan aan een aantal mensen en personages met betrekking tot, onder andere, overloperij. Op dit ogenblik is de conclusie van het verhaal – dit gaat natuurlijk niet in uw richting – dat er eigenlijk een onafhankelijk onderzoek zou moeten komen naar de wijze waarop in de VLD met partijfinanciering is omgegaan. Ik durf u op dit ogenblik niet vragen of u bereid zou zijn daaromtrent gebruik te maken van uw positief injunctierecht. Het zou de tweede keer zijn, maar deze keer zou het wel bijzonder nuttig zijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Justitie over "de eventuele strafrechtelijke aansprakelijkheid van ministers inzake achterstallen bij de RSZ" (nr. A617)

09 Question de M. Yves Leterme au ministre de la Justice sur "l'éventuelle responsabilité des ministres en matière d'arriérés à l'ONSS" (n° A617)

09.01 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dit dossier van de achterstallen van onder meer de Franse Gemeenschap inzake RSZ-bijdragen sleept al een aantal jaren aan. In de loop van het voorjaar 1999 werd het in staat gebracht voor invordering, via het zeer diligent nastreven van gerechtelijke uitspraken, met succes overigens. In de meeste van de betwistingen zijn er in laatste aanleg gerechtelijk uitspraken die ondubbelzinnig aantonen dat de betrokken schulden moeten worden afgelost, en wel door de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest. Ik heb dit dossier in deze legislatuur reeds herhaalde keren aan de orde

08.03 Tony Van Parys (CD&V): Je me réjouis que le ministre ne soit pas partie à ce dossier, ce qui ne signifie pas pour autant que d'autres membres de son parti n'auraient jamais réellement envisagé cette nomination. Il est indélicat de magouiller à propos de postes à conférer pour servir des intérêts personnels. Une enquête indépendante sur la façon dont le VLD gère son financement me paraît opportune. Peut-être le ministre pourra-t-il à cet effet user de son pouvoir d'injonction positive?

09.01 Yves Leterme (CD&V): Le 15 mai 2001, j'ai posé au ministre de la Justice des questions sur la responsabilité pénale des ministres Onkelinx et Van Cauwenberghe, ceux-ci ayant omis de verser des cotisations à l'ONSS. Le ministre m'avait alors répondu que l'auditorat général du travail de Bruxelles avait

gebracht via interpellaties, mondelinge vragen, enzovoort.

Ik wil u vandaag ondervragen met betrekking tot één welbepaald aspect, namelijk het feit dat het niet doorstorten van ingehouden RSZ-bijdragen uiteraard neerkomt op een strafrechtelijk, correctioneel strafbaar gedrag. Dit geldt voor iedere werkgever, ook voor degenen die bestuurlijke en politieke verantwoordelijkheid dragen, onder meer als ordonnateur van uitgaven, inzake het doorstorten van RSZ-bijdragen voor personeelsleden van bijvoorbeeld het onderwijzend korps van de Franse Gemeenschap. Ik verwijs naar eerdere vragen aangaande dit aspect in 2001, respectievelijk van 15 mei en 17 oktober 2001.

Ondertussen is vast komen te staan dat mevrouw Onkelinx en de heer Van Cauwenberghe, tenzij u mij gaat tegenspreken, het onderwerp uitmaken van een strafrechtelijk dossier, dat aangelegd is door het auditorschap-generaal van het arbeidshof te Brussel. Ik herhaal dat ik u hierover reeds twee keer heb gevraagd naar de stand van zaken. Ik vat uw antwoord een beetje samen. In mei 2001 hebt u op mijn vraag effectief bevestigd dat er een strafrechtelijk dossier was. U hebt toen verwezen naar het feit dat er gepoogd werd een minnelijke schikking te treffen, zoals dit ook in andere dossiers wordt gepoogd. Niet alleen wanneer politici betrokken zijn, ook wanneer andere werkgevers betrokken zijn – vaak afhankelijk van het belang van de tewerkstelling in het bedrijf – wordt gepoogd een minnelijke schikking te treffen.

Ik heb dan de vraag naar de stand van zaken opnieuw gesteld na de zomer, op 17 oktober 2001. Toen hebt u mij geantwoord dat volgens de informatie van het auditorschap-generaal van het arbeidshof te Brussel de begrotingsminister van de Franse Gemeenschap, de heer Demotte, in augustus via zijn kabinet had laten weten dat er een bedrag zou worden overgemaakt. Ik denk dat, wat betreft de ministers Onkelinx en Van Cauwenberghe, het gaat over een schuld, in hoofdsom, die een kleine 200.000.000 Belgische frank bedroeg, op dat moment. Ik meen mij te herinneren dat u mij op 17 oktober 2001 hebt geantwoord dat de strafzaak nog altijd wat stillag, omdat er door de begrotingsminister van de Franse Gemeenschap toegezegd was dat er, via een begrotingswijziging op het niveau van de Franse Gemeenschap, in kredieten zou worden voorzien om de schuld, die effectief nog bestond, af te lossen.

Naar aanleiding van de bespreking op het Overlegcomité van een drie- of viertal weken geleden, heb ik dit gezien op de rol van de dossiers, die daar aanhangig is gemaakt op initiatief van de Franse Gemeenschap, met in het vooruitzicht de uitspraak ten gronde die binnenkort moet vallen. Gegeven deze informatie en deze initiatieven vanuit de Franstalige kant van het beleid in ons land, vond ik dit voldoende aanleiding om u opnieuw te vragen naar de stand van zaken van het strafrechtelijk dossier dat – tenzij u mij tegensprekt – op een bepaald moment is totstandgekomen tegen mevrouw Onkelinx en de heer Van Cauwenberghe, weliswaar niet in hun huidige functies, maar in de vroegere functies die zij uitgeoefend hebben op het niveau van de Franse Gemeenschap. Mijn vragen zijn dus vrij bondig en eenvoudig. U hebt melding gemaakt van de gunstige wending op 17 oktober 2001. Het bedrag zou worden overgemaakt. Is dat toen effectief gestort? Wanneer is dat gestort? Welke is in casu de stand van het dossier? Bestaat er nog een

effectivement ouvert un dossier judiciaire contre ces personnes et que des tentatives étaient alors entreprises pour conclure une transaction.

Le 17 octobre 2001, le ministre de la Justice m'a répondu que ce dossier avait connu une tournure favorable, le ministre du Budget de la Communauté française ayant annoncé qu'il réserverait des crédits pour payer les dettes concernées. Ces dettes auprès de l'ONSS ont-elles effectivement été acquittées? L'affaire est-elle ainsi classée?

dossier of is de zaak ondertussen geklasseerd?

09.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Leterme, er zijn twee aspecten aan deze zaak. Enerzijds, is er het dossier dat bij het arbeidsauditoraat is geopend geweest. Anderzijds, is er het aspect van de eigenlijke afbetaling. In het verleden heb ik u reeds meegedeeld dat dit dossier een gunstige wending kreeg. Ik heb dit gedaan op gezag van het auditoraat-generaal van het arbeidshof te Brussel dat mij had meegedeeld, ik citeer texto: "Uit de mededeling van het kabinet van de heer minister Rudy Demotte blijkt dat de Franse Gemeenschapsregering de nodige gelden zal vrijmaken om de achterstallige RSZ waarvan sprake te storten en dat een regeling tot afbetaling van de achterstallige betaling zal getroffen worden met de RSZ". Hetzelfde auditoraat-generaal deelt mij mee dat een dergelijke afbetalingsregeling uitsluitend behoort tot de bevoegdheid van de RSZ en dat wat haar betreft - tenzij de RSZ hierop terugkomt - de zaak zijn beslag heeft gekregen.

Ik kan uw vraag of er daadwerkelijk afbetaald is niet beantwoorden. Omdat de RSZ het arbeidsauditoraat in deze zaak niet meer gecontacteerd heeft, ga ik ervan uit dat in deze zaak vooruitgang werd geboekt.

09.03 **Yves Leterme** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, het antwoord van de minister voldoet mij geenszins. Op initiatief van de administrateur-generaal van de RSZ werd het auditoraat-generaal ingeschakeld en werd, naar ik veronderstel, een dossier opgesteld. Uit het antwoord van de minister kan ik niet anders dan afleiden dat hij niet weet wat er daarna gebeurd is. Op 20 juni 2001 ontving men een brief van het kabinet van minister Demotte waarin gesteld wordt dat de betaling binnenkort zou volgen. Het auditoraat-generaal heeft niet nagegaan of de betaling werkelijk gebeurd is. Ook de administrateur-generaal van de RSZ moet terzake zijn verantwoordelijkheid opnemen en moet, bij uitblijven van betaling, stappen ondernemen.

Ik heb de indruk dat men met twee maten en twee gewichten meet. Ik verklaar me nader. Als een werkgever, die correctioneel strafbaar is wegens het niet doorstorten van RSZ-bijdragen - los van een initiatief van de RSZ - zal vervolgd worden tot op het ogenblik dat een uitspraak volgt naar aanleiding van de instructie van het auditoraat-generaal. In dit concrete geval verwijst men naar een brief van een - toevallig - PS-minister van Begroting waarin gezegd wordt dat de volgende weken en maanden een betaling zal worden uitgevoerd. Een dergelijke brief is blijkbaar voldoende om de zaak te laten rusten.

Ik zal aan de bevoegde minister vragen of die betaling van ongeveer 200 miljoen achterstallige RSZ-bijdragen gebeurd is. Mocht blijken dat dit niet het geval is, zal ik niet anders kunnen dan u rendez-vous te geven om op dit dossier terug te komen. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat een politieke regeling voor het auditoraat-generaal voldoende is. Dit is een bijzonder eigenaardige handelwijze. Op die manier zou het voor een werkgever die voor een arbeidsrechtbank of een arbeidshof wordt gedaagd immers voldoende zijn met een brief te zwaaien waarin gesteld wordt dat er de komende weken en maanden een betaling zal worden uitgevoerd om het strafrechtelijke aspect van het niet doorstorten van

09.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Comme je l'ai déjà mentionné le 17 octobre 2001, la Cour du travail de Bruxelles m'a indiqué que le gouvernement de la Communauté française s'était engagé à libérer les fonds nécessaires pour payer les arriérés. L'auditorat général signale que ces modalités de paiement ressortissent exclusivement à la compétence de l'ONSS.

09.03 **Yves Leterme** (CD&V): La réponse du ministre ne me satisfait guère. L'auditorat général n'a donc pas vérifié si le paiement avait déjà été effectué ou non. Cette méthode de travail soulève de nombreuses questions. Un employeur qui ne s'acquitte pas de ses arriérés auprès de l'ONNS est pénalement responsable. Une promesse politique ne suffit pas pour lever cette responsabilité pénale.

ingehouden RSZ-bijdragen te doen vallen. Ik herhaal dat ik dit een eigenaardige benadering vind.

09.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer Leterme, ik deel uw mening op één stap na. Het auditoraat-generaal heeft me meegedeeld dat het afbetalingsplan dat wordt overeengekomen een aangelegenheid is van de RSZ. De afspraken zijn van die aard dat, als de betalingen niet plaatsvinden, de RSZ dit herneemt en het auditoraat-generaal hiervan op de hoogte brengt. Dat is de huidige stand van zaken. Het dossier is niet gesloten maar is evenmin geheractiveerd door de RSZ om mede te delen dat men zich niet houdt aan gemaakte afspraken.

09.04 **Marc Verwilghen**, ministre: Je partage le point de vue de M. Leterme à l'exception du point suivant : l'auditeur général indique que si l'ONSS estime que le plan de paiement n'est pas suivi, la procédure sera lancée. Ce dossier n'est donc ni clos, ni activé.

09.05 **Yves Leterme** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik wil een laatste toevoeging formuleren. Ik begrijp de minister goed dat het afhangt van het initiatief van de RSZ om te zien of de strafrechtelijke vervolging geactiveerd wordt of niet?

09.05 **Yves Leterme** (CD&V): L'activation du dossier sur le plan pénal dépend donc de l'ONSS?

09.06 Minister **Marc Verwilghen**: Dit behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de RSZ. Dat staat in mijn mededeling.

09.06 **Marc Verwilghen**, ministre: C'est ce que me dit en tout cas l'auditeur général.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 **Vraag van mevrouw Els Haegeman aan de minister van Justitie over "de behandeling van klachten van de burgers over de werking van het gerecht" (nr. A619)**

10 **Question de Mme Els Haegeman au ministre de la Justice sur "le traitement des plaintes de citoyens concernant le fonctionnement de la justice" (n° A619)**

10.01 **Els Haegeman** (SP.A): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, voor mijn vraag wil ik verwijzen naar het verslag over de werkzaamheden van de Hoge Raad van de Justitie in het jaar 2001. Daaruit blijkt dat de behandeling van de klachten van de burgers over de werking van het gerecht te wensen overlaat. De Hoge Raad stelt niet alleen vast dat zij heel wat minder klachten ontvangt dan verwacht wegens een onbestaande samenwerking tussen de verschillende instanties die nu de klachten ontvangen, maar ook dat de praktijk niet overeenstemt met de doelstelling die de wetgever bij de oprichting heeft vooropgesteld. Het was namelijk de bedoeling om de klachten van de burgers te centraliseren bij de Hoge Raad, meer bepaald bij de advies- en onderzoekscommissie. Op die manier zou de Hoge Raad dan moeten aanvoelen hoe de werking van het gerecht door de burger wordt ervaren en op welke punten de efficiëntie zou kunnen worden verhoogd.

10.01 **Els Haegeman** (SP.A): Le Conseil supérieur de la justice constate que le traitement des plaintes de citoyens concernant le fonctionnement de la justice laisse grandement à désirer. Les différentes instances chargées de recevoir les plaintes ne coopèrent pas entre elles, on renvoie le citoyen d'un endroit à l'autre et sa confiance en la justice est au plus bas.

Het is duidelijk dat die doelstelling niet wordt bereikt. De klachten worden niet gecentraliseerd. Meer nog, niemand weet eigenlijk waar welke klachten terechtkomen, wie ze behandelt en waarover ze gaan.

Le Conseil supérieur de la justice a pourtant été institué pour identifier les points névralgiques du fonctionnement de la justice par le biais de la centralisation des plaintes. Le Conseil supérieur lui-même suggère que les maisons de justice locales puissent jouer un rôle.

Nochtans zal u het met ons eens zijn dat de informatie die uit die klachten zou kunnen worden gehaald, van zeer groot belang is, omdat wij daaruit kunnen afleiden hoe de perceptie van de werking van het gerecht bij de burger is. Wij zouden daaruit ook kunnen afleiden met welke problemen Justitie heel specifiek kampt.

Le ministre envisage-t-il de prendre des initiatives pour rendre le traitement des plaintes aussi efficace, professionnel et

Het wordt dan ook hoog tijd, denken wij, dat een inspanning wordt geleverd om de behandeling van de klachten te professionaliseren en te centraliseren. De Hoge Raad geeft in zijn verslag zelf aan dat dit eventueel zou kunnen via de justitiehuizen, die daarin een rol zouden kunnen spelen. Wij denken dat dat inderdaad een zeer belangrijke suggestie is.

Vandaag worden klachten ontvangen bij de federale ombudsdienst van Justitie, uw kabinet, de justitiehuizen, de Hoge Raad, de verschillende ombudsdiensten, de rechtbanken, de vrederechters, de parketten, de auditoraten, de OCMW's, de wetswinkels en zelfs bij ons. Enkel de Hoge Raad, uitgerekend de instantie die naar eigen zeggen erg weinig klachten ontvangt, rapporteert over de behandeling ervan en koppelt die klachten aan een studie over de werking van het gerecht. Het hoeft niet te verwonderen dat het al te vaak voorkomt dat een van de hierboven opgesomde instanties doorverwijst naar een andere, die weer doorverwijst naar nog een andere, zodat de mensen al gauw maanden moeten wachten op een inhoudelijk antwoord.

Het verbaast mij dan ook niet dat uit het Europees waardenonderzoek van 1999 blijkt dat in de top-20 van het wantrouwen in de instellingen het gerecht nog steeds een hoge score haalt, de hoogste op de politieke partijen na.

Mijn vraag is tweeledig.

Ik had graag vernomen of u initiatieven wenst te nemen om tot een effectieve, professionele klachtenbehandeling te komen en tot een effectieve centralisatie bij de Hoge Raad, eventueel na behandeling door de lokale justitiehuizen, en hoe u die initiatieven eventueel zult uitwerken.

Ten tweede had ik graag geweten of u laat onderzoeken welke klachten het meest voorkomen, niet enkel op uw departement of kabinet, maar bij alle instanties die klachten ontvangen.

10.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Haegeman, de Hoge Raad voor de Justitie heeft als taak - dat is een van haar taken - om de vroeger her en der ingediende individuele klachten van de rechtszoekenden te kanaliseren en een jaarlijks verslag over de opvolging ervan op te stellen. Ze heeft dit ondertussen trouwens ook reeds gedaan. Artikel 259bis, 15 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat elke advies- en onderzoekscommissie de klachten over de werking van de rechtelijke orde ontvangt en de opvolging ervan verzekert. Het is belangrijk voor de rechtszoekende dat hij met zijn klachten terecht kan bij de Hoge Raad voor de Justitie. De praktijk leert echter dat hij ook klachten zal neerleggen bij andere instanties. Ik denk bijvoorbeeld aan de Federale Openbare Dienst Justitie. Dit zal ook op het kabinet zo geschieden. Er zijn ook klachten die gesitueerd zijn op het niveau van de griffies, van de parketten en van de rechtbanken en die ook daar hun beslag krijgen.

Op termijn zal moeten worden bekeken hoe men het beste verder evolueert. Het zou inderdaad goed zijn dat al die klachten zouden kunnen worden gecentraliseerd en zouden kunnen samenkomen. Men kan natuurlijk burgers daartoe niet verplichten. Men kan

centralisé que possible, éventuellement après un premier traitement par les maisons de justice? Le ministre compte-t-il faire procéder à une enquête concernant les plaintes les plus fréquentes?

10.02 **Marc Verwilghen**, ministre: L'expérience nous apprend qu'en dépit des dispositions existantes, il est impossible de centraliser toutes les plaintes au sein du Conseil supérieur. Ainsi, certaines plaintes aboutissent auprès d'un greffe ou d'un parquet et sont traitées à ce niveau. Transférer ces plaintes au Conseil supérieur n'est pas seulement irréalisable, c'est aussi inutile.

Il n'y a pas si longtemps que le Conseil supérieur s'occupe des plaintes, il serait donc prématuré de prendre des mesures immédiatement. J'ai cependant demandé à mes services d'étudier dans quelle mesure les maisons

hoogstens zoeken naar een kanaal om dat te laten plaatsvinden. U weet ook dat de Hoge Raad voor de Justitie vrij recent van start is gegaan in het kader van de klachtenbehandeling. Ik denk dat het niet gepast is om onmiddellijk maatregelen terzake te nemen. Het is beter om de ontwikkelingen op het terrein verder af te wachten. Ik heb alleszins aan mijn administratie de vraag gesteld in hoeverre de justitiehuizen in het kader van de eventuele klachtenbehandeling een rol kunnen spelen.

Ik zal u dit ook meedelen zodra ik daarover uitsluitel krijg. U moet er alleen rekening mee houden dat dit natuurlijk ook in aanzienlijke mate een verzwaring van taken kan betekenen. U kent immers het aantal klachten dat toekomt op de Hoge Raad voor de Justitie. Het aantal klachten dat evenwel binnenkomt, zowel op de FOD Justitie als op het kabinet, is nog belangrijker in omvang. Wanneer zij betrekking hebben op de werking van de justitie worden zij meestal ook doorgezonden aan de Hoge Raad voor de Justitie.

de justice pouvaient jouer un rôle dans ce dossier.

J'en informerai Mme Haegeman mais elle doit être consciente qu'il s'agit d'un nombre de plaintes très important qui grèveraient lourdement le Conseil si elles devaient y être concentrées.

10.03 Els Haegeman (SP.A): Mijnheer de minister, ik zal uw antwoord wat betreft de justitiehuizen afwachten. Ik denk echter dat het belangrijk is dat men met betrekking tot de behandeling van klachten daarop meer zou focussen. Dit zou inderdaad eventueel een werklastverhoging meebrengen, maar het is toch belangrijk dat er een luisterend oor is voor de burger voor klachten die soms terecht en soms onterecht zijn. Dit zou een aantal problemen binnen justitie kunnen oplossen. Ik vind het een beetje spijtig dat u zegt dat we voorlopig gaan afwachten. Ik denk dat de piste die aangereikt wordt door de Hoge Raad voor de Justitie interessant is. We moeten die misschien in het achterhoofd houden om er later op terug te komen en na te gaan of terzake geen rol kan worden toebedeeld aan de justitiehuizen.

10.03 Els Haegeman (SP.A): J'attendrai de plus amples informations de la part du ministre. Il faut tout de même bien prendre conscience du fait que le citoyen doit pouvoir adresser sa plainte quelque part, par exemple aux maisons de justice comme le propose le Conseil supérieur. Le citoyen tout comme les services judiciaires devraient en tirer bénéfice.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*Voorzitter: Fred Erdman.
Président: Fred Erdman.*

11 Samengevoegde vragen van

- de heer Ferdy Willems aan de minister van Justitie over "de recente klachten rond de afbouw van geestelijke bijstand van gevangenen" (nr. A567)
- de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de afbouw van de aalmoezeniers en de morele consulenten in de gevangenissen" (nr. A611)

11 Questions jointes de

- M. Ferdy Willems au ministre de la Justice sur "les plaintes récentes concernant la réduction de l'assistance spirituelle aux détenus" (n° A567)
- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la suppression des aumôniers et des conseillers moraux dans les prisons" (n° A611)

11.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik stel met veel genoegen vast dat de meerderheid ondertussen ook geïnteresseerd is in de problematiek van de afbouw van de morele bijstand in de gevangenissen. Daarvan getuigt uiteraard de vraag van collega Willems die ons straks zal komen vervoegen en die binnenkort ook de meerderheid zal vervoegen. Ik heb ook met heel veel genoegen vastgesteld dat de heer Staf Nimmegeers, notoir SP.A'er die in het heden en de toekomst

11.01 Tony Van Parys (CD&V): Je me réjouis de voir que la majorité se préoccupe également à présent de la question des conseillers religieux et moraux dans les prisons. Le ministre devra se rendre compte qu'un budget de 33 millions au lieu de

belangrijke opdrachten vervult, zich uitdrukkelijk geëngageerd heeft. Ik vind dit een heel positieve evolutie en ik meen dat de heer Nimmegeers volkomen gelijk heeft als hij de afbouw van de religieuze en morele begeleiding van gevangenen zeer streng heeft beoordeeld. Hij heeft zich aangesloten bij hetgeen ik reeds had gezegd naar aanleiding van de bespreking van de begroting voor Justitie. Het werd daarbij duidelijk dat de vooropgestelde 73 miljoen voor 65 plaatsen voor aalmoezeniers en morele consultants zou worden herleid tot 33 miljoen, wat aanleiding zou geven tot de toch wel catastrofale consequentie dat men per aalmoezenier of consultant een case load zou hebben van 165 gedetineerden. Stel u voor dat één iemand zou moeten instaan voor de morele begeleiding van 165 mensen.

Mijnheer de minister, u hebt meegedeeld dat u een enquête hebt gedaan naar de behoefte aan religieuze en morele bijstand in de gevangenissen. De resultaten van die enquête zijn toch wel bijzonder opvallend. We hebben vernomen dat niet minder dan 71% van het totaal aantal ondervraagden had verklaard deze bijstand te wensen. Het is dus niet zo dat er geen behoefte zou zijn aan deze bijstand, wel integendeel. 71% van de ondervraagden verklaart deze bijstand te wensen. Zo vraagt met name 53% de bijstand van een katholiek aalmoezenier, 31% de bijstand van een islamconsulent, 9% van een protestants aalmoezenier, 3% van een orthodox aalmoezenier, 1,6% de bijstand van een moreel consultant en tot slot 0,4% en 0,2% van een israëlitisch respectievelijk Anglicaans aalmoezenier.

Gelet op deze enquête, mijnheer de minister, die door u is uitgevoerd, zou ik u heel uitdrukkelijk willen vragen, mij aansluitend bij wat Staf Nimmegeers heeft gezegd en ongetwijfeld ook bij wat collega Willems wil zeggen als hij hier straks zal verschijnen, om het nodige te doen om die 73 miljoen ter beschikking te stellen voor de religieuze en morele bijstand in de gevangenissen, erop wijzend dat alles wat we hier hebben besproken in de commissie voor de Justitie, met name het wetsvoorstel-Dupont, ook in die richting gaat. Het is een groep die een vergeten groep is en waar natuurlijk weinig politieke belangstelling voor bestaat. Electoraal is het natuurlijk een groep die weinigen interesseert. Dat betekent echter niet dat deze mensen niet een aantal fundamentele humanitaire rechten hebben, rechten die erin bestaan dat zij als mens bijstand moeten kunnen krijgen wanneer ze dit vragen. Met de dreiging van één consultant per 165 gedetineerden wordt deze bijstand herleid, geridiculiseerd en tot niets herleid.

Ik zou heel uitdrukkelijk willen vragen om, ingaande op uw eigen enquête, die 73 miljoen oude Belgische franken daartoe te bestemmen, zodanig dat de morele bijstand op een minimale wijze kan worden georganiseerd. Eigenlijk zouden we over een veel belangrijker investering moeten kunnen beschikken. Laten we het houden bij het bedrag dat uzelf aanvankelijk had voorgesteld en waarvan u gezegd hebt dat de minister van Begroting het heeft gereduceerd. De minister van Begroting is van SP.A-signatuur. Mijnheer de minister, ik denk dat wij samen met Staf Nimmegeers en collega Willems een front moeten vormen om de minister van Begroting ervan te overtuigen u de kredieten ter beschikking te stellen, zodanig dat we de morele bijstand in de gevangenissen, gelet op de behoeften, op een behoorlijk niveau kunnen brengen. Het gaat eigenlijk om een mensenrecht, een humanitair recht.

73 millions est totalement insuffisant puisque cela signifie qu'il y aura 165 détenus par aumônier ou conseiller. Une enquête du ministre de la Justice révèle toutefois que 71 pour cent des détenus interrogés souhaitent une assistance.

Le ministre va-t-il en définitive dégager 73 millions? Il s'agit certes d'un groupe peu intéressant sur le plan électoral mais la question concerne également un droit humanitaire fondamental.

Tot daar, mijnheer de minister, de vraag die ik zou willen stellen. Ik heb gepoogd nog even te wachten tot wanneer collega Willems aanwezig was om hem ook toe te laten met nog veel meer kracht en envergure zijn vraag te stellen, die zo prangend is in deze materie.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Parys, ik zal de boodschap meegeven.

11.02 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijn excuses dat ik nu pas opduik. U weet dat ik weerhouden was in een andere commissie.

De **voorzitter**: Dat was geen probleem. Het is trouwens in de geplogenheden van het beroep om u zoveel mogelijk tijd te gunnen.

11.03 **Ferdie Willems** (VU&ID): Ik dank u voor de inschikkelijkheid, voorzitter.

Mijn eerste kernvraag luidt: waarom van 1,5 miljoen euro naar 0,8 miljoen euro? De opmerking die de administratie gemaakt heeft toen die beslissing op 25 oktober met de betrokkenen besproken werd – ga het aan minister Vande Lanotte vragen –, is ondermaats.

Twee, waarom wordt die beslissing juist nu in een tijd van vereenzaming genomen? Gevangenen hebben juist nu morele steun nodig. Het is een anticlimax.

Drie, is het niet in tegenspraak met artikel 47 van de Europese regelgeving die ons daartoe eigenlijk verplicht.

Vier, het protest, mijnheer de minister, is algemeen en ongemeen scherp. De zeven denominaties, de vier christelijke – katholiek, protestant, orthodox, anglicaans –, de israëlitische gemeenschap, de moslimgemeenschap en de vrijzinnige gemeenschap, zijn unisono in hun protest. De woorden liegen er niet om. In algemene termen hebben ze het over een desastreuze maatregel. Zij voelen zich in snelheid genomen.

Ik heb de reacties bij mij van de verschillende denominaties. Ik bespaar u die van de heer Torfs die u kent. Ik vind het zeer interessant om toch even te verwijzen naar de reactie van de moslimgemeenschap: "De islamconsulent is een man of vrouw die kan luisteren en dialogeren. Door het respect dat hij voor de gedetineerde opbrengt, kan hij hem vertrouwen teruggeven in zichzelf en zijn toekomstperspectief. De aanwezigheid van een islamconsulent in de gevangenis als begeleider van zijn geloofsgenoten, is een bewijs van het feit dat de maatschappij hen niet verwerpt".

Ik vind de reactie van de vrijzinnige gemeenschap nog scherper. Ik lees ze u voor: "De Centrale Vrijzinnige Raad is ontzet over de beslissing van de minister. Het is dan ook bijzonder cynisch te noemen, bijna pervers, dat het departement Justitie eerst auteur van de wet van 21 juni 2002 ter erkenning van de niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen enkele weken later een constructie voor de niet-confessionele morele bijstand in de gevangenen voorstelt die het bestaan van diezelfde gemeenschappen nagenoeg geheel negeert". Hij stelt verder dat uw

11.03 **Ferdie Willems** (VU&ID): Je ne répéterai pas les questions de M. Van Parys mais je souhaiterais y ajouter quelques intonations personnelles.

Pourquoi le ministre a-t-il choisi ce moment pour prendre cette décision? La fin de l'année n'est-elle pas, précisément, une période où les détenus ont plus que jamais besoin d'assistance spirituelle? Votre décision de réduire cette assistance n'est-elle pas contraire à la réglementation européenne? Que pense le ministre de la réaction uniforme et très claire de toutes les dénominations concernées? Cette décision est-elle liée à la décision du ministre de la Défense de réduire le nombre d'aumôniers militaires?

Je m'insurge contre l'attitude qui consiste à considérer l'assistance spirituelle comme un produit économique. Toutefois, je suis convaincu que l'assistance spirituelle peut aussi permettre à la collectivité de réaliser des économies: en effet, si cette assistance produisait des effets, elle pourrait aboutir à réduire le nombre de victimes et celui des récidives, etc.

beslissing de morele bijstand aan gedetineerden gewoon van tafel veegt. Dat zijn niet mijn woorden, maar die van de morele consulent.

Is hierover overleg gevoerd? Ik kan u een hele geschiedenis geven die startte in de vorige legislatuur. Hun interpretatie is dat jarenlang werd gepraat, maar dat alles bij het oude blijft, zoals het oude Vlaamse spreekwoord zegt: "Ze deden een klapke en alles bleef zoals het was". Veel beloven en weinig geven doet de zotten in vrede leven, zeggen zij. Ik kan mij daarin terugvinden, tenzij uw antwoord mij op andere ideeën brengt.

Het lijkt mij ook een absoluut gebrek aan respect voor de waarde van het werk dat deze mensen – de morele consulenten en de aalmoezeniers – doen. Ik maak inderdaad een parallel met wat is gebeurd bij minister Flahaut, die eveneens het aantal morele consulenten en aalmoezeniers drastisch heeft aangepakt. Dit brengt een aantal mensen er toe dit een religieus conflict te noemen, dat men werkelijk de religie zoekt. Ik kan dit niet geloven van uwentwege. Ik meen u persoonlijk genoeg te kennen. Dit kan niet zijn, dit kan niet de bedoeling van de regering zijn om gelovige gemeenschappen als zodanig te treffen. Ik vraag dan ook een evaluatie van heel dit dossier van u, een eerlijke, oprechte evaluatie. Dat verwacht ik van u. Hebt u hierop al gereageerd?

Ik heb toen ik binnenkwam Staf Nimmegeers horen vernoemen. Staf Nimmegeers zegt dat er een nieuw element is, dat men niet meer naar de eigen partij loopt, maar dat de verschillende denominaties gemeenschappelijk reageren. Ik wil er wel op wijzen dat onder meer de vrijzinnigen, maar ook de protestantse gemeenschap toch niet gelukkig waren dat reeds op 16 september, nog voor de persconferentie, een groep gemeend heeft apart naar de pers te moeten gaan. Ik verwijs ook naar de teksten van professor Dupont, voorzitter commissie basiswet. Ik verwijs naar de zeer ingrijpende tekst van professor De Dijn, moreel filosoof, die stelt dat als men zich hier afvraagt welke rendabiliteit die morele consulenten hebben en of men dat kan meten, degene die in dit product een evaluatie vraagt, ten antwoord krijgt: geen. Wie hier spreekt in termen van product, in termen van resultaat, heeft van het hele dossier eigenlijk niets begrepen, heeft van het hele leven eigenlijk niets begrepen. Ik ga zelfs uit van een verder standpunt. Voor mij is dit wel degelijk ook financieel een goede zaak. Ik verklaar mij nader. Als door het optreden van onze consulenten, van onze aalmoezeniers, een aantal – het weze een klein aantal – gedetineerden terug op een normaal menselijk leven kunnen gebracht worden, dan is dit ook louter economisch een besparing. Ten eerste is dat zo voor de betrokkene zelf, die niet meer sociaal moet begeleid worden, die niet meer zal hervallen, die niet meer opnieuw moet worden opgesloten. Dat is ook zo voor de gemeenschap: er zullen minder slachtoffers zijn. Ik durf zelfs stellen dat zelfs vanuit louter financieel oogpunt dit een besparing is. Ik begrijp dus werkelijk niet waarom heel deze lijdensweg zo lang moet duren. Ik vraag werkelijk van u, mijnheer de minister, dat u hier een degelijk antwoord geeft, want dit is een ernstig moreel probleem. Ik sluit daarmee af. Gevangenen zijn mensen. Wat ze ook gedaan hebben, ze blijven mensen en ze moeten ook de menselijke waardigheid krijgen die ze verdienen.

11.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik ga eerst de vraag van collega Willems beantwoorden, omdat het de eerste is

11.04 **Marc Verwilghen** ,
ministre: Il n'y a aucun lien entre

die met betrekking tot dit onderwerp is ingediend geweest. Het zijn een zestal vragen met betrekking tot de geestelijke bijstand in de gevangenissen. U zult mij toelaten dat ik u een globaal antwoord verstrek en dat ik daarbij ook niet de volgorde van uw vragen volg, wat niet wil zeggen dat ik u geen volledig antwoord wil geven.

Vooreerst wil ik duidelijk stellen dat er geen enkel verband is met de genomen beslissing inzake de halvering van het aantal aalmoezeniers in het leger. Het ene heeft dus geen uitstaans met het andere. Die beslissing behoort tot de bevoegdheid van de minister van Defensie en zijn beslissing is onafhankelijk van de kwestie die nu wordt aangekaart. Bovendien is er in het kader van de geestelijke bijstand in de gevangenissen geen sprake van een halvering, maar van een herverdeling van beschikbare middelen. Sedert een drietal jaren werd op regelmatige basis vergaderd met de vertegenwoordigers van de verschillende denominaties. Deze vergaderingen vonden plaats naar aanleiding van een koninklijk besluit dat genomen is geweest op het einde van de vorige legislatuur, met name het koninklijk besluit van – die datum zal u misschien nog iets zeggen – 13 juni 1999 houdende oprichting van een dienst voor aalmoezeniers behorende tot een van de erkende erediensten en de morele consulenten bij de strafinrichtingen en tot vaststelling van het administratief en geldelijk statuut. Het is precies met dit koninklijk besluit dat een aantal verwachtingen zijn gecreëerd waaraan het niet mogelijk was te voldoen, zonder een belangrijke financiële inspanning daarvoor over te hebben.

Ik heb getracht het budget met ongeveer 30 miljoen Belgische frank te verhogen, maar die verhoging is op dit moment budgettair niet realiseerbaar geacht. Het beschikbare budget voor geestelijke bijstand blijft dus onveranderd. Ik onderstreep het woord onveranderd, want men gaat ervan uit dat dit wel zou veranderen, wat niet het geval is. Wat is er dan wel gebeurd? Voorheen ging bijna het volledige beschikbare budget van 43 miljoen Belgische frank naar de katholieke denominatie, terwijl toch een groot aantal gedetineerden van een andere religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging is. Er was dus duidelijk sprake van een onevenwichtige en niet-correcte verdeling van het budget. Het lijkt mij dan ook niet meer dan logisch en correct dat er in deze verdeling wordt ingegrepen. Dat is dan ook gebeurd op basis van een objectieve bevraging van de gedetineerden door de Administratie.

Ik onderken geenszins de nood aan religieuze en morele bijstand van gedetineerden, ongeacht de periode van het jaar, integendeel. Ik heb gewoon ervoor gezorgd dat er nu op basis van het beschikbare budget een evenwichtige verdeling van gelden over de verschillende erkende denominaties zou gebeuren, zodat alle erkende erediensten aan bod komen.

Ik deel u ook nog mee dat het feit dat een vertegenwoordiger van een erkende eredienst niet wordt betaald door Justitie niet verhindert dat deze toch religieuze en morele bijstand verleent in de gevangenis, zij het dat dit gebeurt op vrijwillige basis of met een volledige of gedeeltelijke vergoeding die wordt betaald door de denominatie. Het kan trouwens ook – zoals nu al het geval is – dat andere hulpverleners toegang krijgen tot de gevangenissen en dus van eenzelfde systeem gebruik maken. Justitie moet de werking van de externe hulpverleners – dat staat voorgeschreven – faciliteren. Ze

ma décision et celle de mon collègue de la Défense nationale à propos des aumôniers militaires. Ces deux décisions sont tout à fait indépendantes l'une de l'autre.

Les moyens destinés à l'organisation d'une assistance spirituelle dans les prisons n'ont en aucun cas été réduits de moitié, ils ont simplement été redistribués. Depuis trois ans, une concertation est menée de manière régulière avec les représentants des différentes confessions. Cette concertation découle de l'arrêté royal du 13 juin 1999. A l'époque, le gouvernement précédent avait fait naître de grandes espérances avec cet arrêté mais la mise en œuvre concrète réclame des efforts financiers considérables. J'ai voulu augmenter le budget de 30 millions de francs, mais cela n'est pas possible pour l'instant. Le budget réservé à l'assistance spirituelle dans les prisons demeurera donc temporairement inchangé.

Une chose a changé, néanmoins : auparavant, ce budget était dans sa quasi-totalité attribué au culte catholique, alors que de nombreux détenus appartiennent à une autre conviction philosophique. En d'autres termes, la répartition du budget n'était pas équilibrée. Nous avons donc décidé de l'adapter sur la base d'une enquête objective réalisée auprès des détenus par l'administration, de sorte que tous les cultes reconnus entrent dorénavant en ligne de compte.

Le fait que le département de la Justice ne rémunère pas le représentant d'un culte reconnu n'implique pas que l'intéressé ne puisse pas dispenser une assistance spirituelle dans les prisons. Ils assument alors cette mission sur une base bénévole et sont partiellement ou intégralement indemnisés par les instances représentant cette

moet ze niet organiseren of financieren.

Dat wij ongeveer 43 miljoen Belgische frank reserveren voor de erediensten is volgens mij een belangrijke inspanning die bovenop wordt geleverd.

Ten slotte ga ik ervan uit dat u met uw vraag met betrekking tot de Europese regelgeving verwijst naar de zogenaamde *European prison rules*, met name de aanbeveling nr. 3 van het Comité van ministers van de Raad van Europa die dateert van 1987. De artikelen 46 en 47 van deze aanbeveling hebben betrekking op de religieuze en morele bijstand aan gedetineerden. Deze artikelen verplichten geenszins dat Justitie deze religieuze en morele dienstverlening zou betalen. Ze stellen enkel dat de religieuze en morele bijstand in de gevangenissen door de bevoegde autoriteiten moet worden gefaciliteerd, zoals bijvoorbeeld door het toestaan van religieuze of morele erediensten of activiteiten of door het toelaten van privé-bezoek aan gedetineerden van vertegenwoordigers van de erkende erediensten. Onze houding is dan ook volledig in overeenstemming met de Europese regelgeving.

Ik kom tot de vragen van collega Van Parys die eigenlijk al voor een groot stuk werden beantwoord. Er zijn toch wel een aantal stuitende elementen in die vragen. Men gaat ervan uit dat de religieuze en morele begeleiding van gevangenen zou worden afgebouwd. Ik zeg het tegendeel, ik doe geen euro af van het budget dat – ook onder het beheer van mijn voorganger, de heer Van Parys – aan de vergoeding van deze personen wordt besteed. Ik moet vaststellen dat sommige personen zich wellicht te goeder trouw laten gebruiken in dit dossier zonder te weten waarover het in werkelijkheid gaat. Ik denk niet dat het de bedoeling is van collega Van Parys om een fundamenteel debat te voeren over de vraag of het wel de taak van de overheid is deze prestaties in gevangenissen te vergoeden. U zou zich kunnen afvragen wat het verschil is tussen een gedetineerde parochiaan en een gewone parochiaan, behalve het feit van de vrijheidsberoving. Kunnen de bedienaren van de erediensten ook in de gevangenissen hun parochiale opdrachten niet verder vervullen? Dat is een retorische vraag. Is het zo evident dat wij de betrokken denominaties vergoeden omdat hun inspanningen plaatsvinden in een gevangenis? Nogmaals een retorische vraag.

Men zou ook de vraag kunnen stellen of wij bijvoorbeeld drughulpverleners geen bijzondere vergoeding moeten toekennen zodra hun cliënt zich in de gevangenis bevindt. Geestelijke bijstand extra vergoeden, maar drughulpverlening niet, geef toe dat dit vandaag de nodige vragen zou oproepen.

Wat mij bovendien stoort, is dat niet alleen de indruk wordt gewekt dat wij de geestelijke bijstand willen afbouwen, maar ook dat daardoor de gedetineerde aan zijn of haar lot wordt overgelaten, alsof er alleen maar aalmoezeniers rondlopen in strafinrichtingen. Ga dat maar eens uitleggen aan het penitentiair personeel dat tijdens de eindejaarsperiode dag en nacht gewerkt heeft tussen de gedetineerden. Ik ben er zeker van dat zij, waar nodig, voor de nodige menselijke warmte hebben gezorgd. Ik ken weinig gedetineerden die daarover te klagen hebben.

U sprak ook over een “case load” bij aalmoezeniers. Maar wij

confession. Le même règlement s'applique aux autres assistants sociaux actifs dans les prisons. Le département de la Justice doit permettre aux assistants sociaux externes d'accomplir leur travail mais il ne doit pas organiser ni financer ce travail.

M. Willems me demande si cette décision n'est pas en contradiction avec la législation européenne. Il fait sans doute référence aux articles 46 et 47 des *European Prison Rules* élaborées par le Comité des ministres du Conseil de l'Europe en 1987. Ces articles prévoient uniquement que les pouvoirs publics doivent permettre l'organisation de l'assistance religieuse et morale dans les prisons, non que les pouvoirs publics doivent financer cette assistance. Il ne faut donc pas oublier que nous prévoyons malgré tout un budget de 43 millions à cet effet.

Il n'est absolument pas question de réduire le budget destiné à l'assistance spirituelle dans les prisons : nous ne soustrairons pas un euro des 43 millions qui, du reste, avaient déjà été réservés à cette fin du temps de l'ancien ministre de la Justice, M. Van Parys.

On peut se demander s'il va tellement de soi que l'autorité publique indemnise les dénominations pour faire leur travail dans les prisons. Par exemple, y a-t-il une si grande différence entre un paroissien dans une paroisse et un paroissien séjournant fortuitement en prison? Ne devrions-nous pas, par conséquent, offrir une indemnité supplémentaire aux prestataires d'aide aux toxicomanes sitôt que leur client est incarcéré?

M. Van Parys voudrait donner à penser que nous voulons démanteler l'assistance spirituelle et abandonner les détenus à leur

spreeken hier toch over geestelijke bijstand? Spreekt men ook zo over gewone parochianen? Dat is nog een retorische vraag die men zou kunnen stellen. Maar ik wil aantonen dat het niet de bedoeling is het debat fundamenteel te voeren. U zult er ook wel niet voor pleiten om met dat budget in plaats daarvan een dertigtal voltijdse drughulpverleners aan te werven. Ik laat de mogelijke uitkomst van die discussie dan ook in het midden en herhaal – voor de zoveelste maal – dat er niets werd afgenomen van het bestaande budget voor de erediensten. Wel werd het budget, dat in hoofdzaak werd voorbehouden aan de katholieke aalmoezeniers, herverdeeld.

U zegt in uw vraag ook dat het voorziene bedrag van 73 miljoen frank herleid zou worden tot 33 miljoen frank. Die 73 miljoen frank werd nooit voorzien. Dat bedrag zou nodig geweest zijn om het koninklijk besluit van 13 juni 1999 houdende de oprichting van de Dienst voor Aalmoezeniers daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Met dit koninklijk besluit werd nog op het einde van de vorige legislatuur een aantal verwachtingen gecreëerd, om zoals ik al zei de gevolgen van een herverdeling van de middelen voor de katholieke aalmoezeniers wat te milderen. Ik heb getracht het budget met ongeveer 30 miljoen frank te verhogen. Uw verwijzing naar 33 miljoen frank is incorrect; het gaat over 43 miljoen frank. Ik heb al gezegd dat de minister van Begroting daaraan zijn akkoord niet heeft willen verlenen.

Ik herhaal dat de deuren van onze gevangenissen openstaan voor alle mensen van goede wil die een constructieve bijdrage willen leveren aan de geestelijke en morele ontplooiing van de gedetineerden. En nogmaals – volledig in overeenstemming met de werkzaamheden inzake de interne positie die voorzien zijn in het wetsontwerp-Dupont – doen wij inspanningen om de toegang te vergemakkelijken, maar meer dan die inspanningen kunnen en moeten wij in elk geval niet doen. De situatie is zoals ze is.

Ik kom tot de vrij cynische constatering dat sommigen zich er blijkbaar over beklagen dat zij niet voldoende geestesgenoten van hun strekking in de gevangenis zouden hebben. Alsof dat een waardemeter zou zijn om te bepalen hoe belangrijk hun werk is. Die constatering doet geen afbreuk aan alle inspanningen die deze mensen doen, dat is het laatste wat u mij zult horen zeggen. Ik denk trouwens dat het absoluut noodzakelijk is dat de nodige inspanningen worden gedaan, maar men moet de zaken niet omdraaien en in een vals daglicht stellen dat net het tegenovergestelde is van wat werd bedoeld met de maatregel.

11.05 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de minister, ik wil toch op een aantal punten repliceren.

Ten eerste, u ontkent – en dat doet mij plezier – dat er een verband zou zijn met de maatregelen van minister Flahaut. Ik stel alleen vast dat de maatregelen op het terrein in dezelfde geest zijn. Misschien is dat niet bewust zo, maar het lijkt mij merkwaardig.

Ten tweede, ik stel vast dat de nood aan verhoging van de kredieten absoluut aanwezig is. De vorige legislatuur – waarnaar u verwezen hebt – heeft dat in een koninklijk besluit gegoten en u hebt ook beloofd die verhoging hard te maken. Wanneer u belooft die verhoging hard te maken, moet daarvoor toch een reden zijn. Nu

sort. Il n'y a tout de même pas que des aumôniers dans les prisons! Le personnel pénitentiaire joue lui aussi un rôle dans la prise en charge spirituelle des détenus.

M. Van Parys a également parlé de « 73 millions de francs ramenés à 33 ». Mais personne n'a jamais consacré 73 millions à cette assistance. Ce montant aurait été nécessaire pour pouvoir exécuter l'arrêté royal du 13 juin 1999 qui a suscité certains espoirs auxquels il n'aurait pas été possible de répondre sans efforts financiers importants. Le ministre du Budget a rejeté ma proposition de faire passer de 43 à 73 millions le montant concerné. Je ne comprends d'ailleurs pas d'où M. Van Parys tire ce chiffre de 33 millions.

Si le nombre d'aumôniers était réduit, ce serait en vertu d'une décision des dénominations elles-mêmes qui se refuseraient à dispenser une assistance sans être indemnisées par l'autorité publique. J'offre aux dénominations la possibilité de faire leur travail le mieux possible dans les prisons. Si une indemnité supplémentaire est réservée à cette fin, ce sera un surplus bienvenu.

11.05 Ferdy Willems (VU&ID): Le ministre nie heureusement tout lien avec les mesures du ministre Flahaut, mais elles vont dans le même sens. Il faut augmenter les crédits. Le ministre avait promis de mettre en œuvre l'arrêté royal publié sous le précédent gouvernement. Il y renonce à présent, faute de moyens financiers. La population carcérale a augmenté et compte de plus en plus de musulmans et

zegt u dat u die belofte niet hard maakt omdat u niet aan de centen geraakt bij minister Vande Lanotte. Daar komt het op neer. Eigenlijk zegt u nu: de fles is leeg, er is geen geld genoeg om ze te vullen. Ik ben het eens met uw opmerking over vrijwilligers. Ik heb zelf vrijwilligerswerk gedaan in gevangenissen, ik weet wat u bedoelt. Het geldelijke aspect is daarbij inderdaad niet het belangrijkste, dat klopt, daarin kan ik u volgen. Ik kan u ook volgen inzake de herverdeling van de middelen. Er is onderzoek gebeurd. De samenstelling – ik kom daar straks op terug – van de gevangenisbevolking is veranderd. Dat heeft te maken met de nieuwe maatschappij waarin wij leven. Dus ik kan u volgen wanneer u zegt dat er een noodzaak was tot herverdeling onder de 7 denominaties. Waar ik echter wel een groot probleem mee heb, is dat u zegt dat u het niet moet doen maar dat u de toegang alleen kunt vergemakkelijken. Mijnheer de minister, u blijft dus op het niveau van de vorige legislatuur staan, niettegenstaande vandaag de gevangenispopulatie met ongeveer 40% verhoogd is.

Bovendien is de samenstelling van de gevangenispopulatie enorm veranderd, in die zin dat er veel moslims en orthodoxen zijn bijgekomen als gevolg van de migratie in Europa.

Welnu, vragen over die nieuwe nood beantwoordt u aan de hand van cijfergegevens van de vorige legislatuur. Dat is een ontmoedigend antwoord omdat het een schril licht werpt op het respect zowel voor de gevangenisbegeleider als voor de gevangene zelf.

De nood is algemeen erkend en werd met u besproken. Iedereen was het erover eens dat die nood bestond, maar toch blijft u bij het antwoord dat u er niets af doet, maar er evenmin iets bij doet. Vanuit humanitair standpunt is dat een mager en ontmoedigend antwoord ten opzichte van een gewijzigde en dus vreemde situatie.

Mijnheer de minister, ik blijf bij mijn standpunt dat terzake het beleid op menselijk vlak, dus ten aanzien van de begeleiders alsook van de gedetineerden, zwaar tekortschiet.

11.06 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister ontgoochelt mij bijzonder omdat het in schril contrast staat tot de houding die de verschillende denominaties samen innamen. Er was geen onderscheid tussen de verschillende religies. De verschillende denominaties namen hetzelfde standpunt in, de ene naast de andere samen in functie van een beter georganiseerde morele en religieuze bijstand.

Deze houding getuigde van de overtuiging van de maatschappelijk nood en van de humanitaire behoefte daaraan. Welnu, deze houding steekt schril af tegen uw standpunt, mijnheer de minister, want – en u mag het mij niet kwalijk nemen – u gaat uit van een totaal ander uitgangspunt, waarbij een denominatie wordt getroffen in de herverdeling die men heeft doorgevoerd.

Ik had van u een andere houding verwacht, mijnheer de minister, te meer dat u gebruik kon maken van de signalen vanuit de meerderheid – door de heer Willems en Staf Nimmegeers – die zulks onaanvaardbaar vinden en die van oordeel zijn dat men dit elan had moeten aanwenden om van de minister van Begroting de middelen te eisen die nodig zijn om tot een volwaardige morele begeleiding te

d'orthodoxes. La politique présente des manquements, tant en ce qui concerne le personnel qu'en ce qui concerne les détenus.

11.06 Tony Van Parys (CD&V): Voilà une réponse décevante qui en contradiction flagrante avec l'attitude des différentes tendances qui ont adopté un point de vue commun pour une meilleure assistance. Le ministre aurait dû exiger les moyens nécessaires à cet effet au ministre Vande Lanotte. Sur les 73 millions qu'il avait demandés, 33 ne lui ont pas été accordés. L'arrêté royal prévoyait une augmentation du nombre d'aumôniers et de conseillers moraux pour arriver à 72 places. Cet arrêté royal n'est pas mis en oeuvre; la redistribution se révèle défavorable au culte catholique. Malgré cela, je souhaite seulement poser ma question du

komen. Dat werd echter niet gedaan en men houdt zich aan de maatregelen die reeds werden genomen, ondanks het feit dat men had ingezien dat er meer middelen nodig waren. Immers, naar aanleiding van het opmaken van de begroting had de minister 73 miljoen gevraagd, maar daarvan kreeg hij 33 miljoen niet, hoewel hij die noodzakelijk achtte.

Nu zeggen dat alles blijft zoals in het verleden is al te gek, vermits precies in het koninklijk besluit voorziet in het optrekken van het aantal aalmoezeniers en morele consulents van 33 voltijdse en 9 deeltijdse plaatsen naar 72 formatieplaatsen. Dat was het standpunt tijdens de vorige legislatuur en dat engagement werd toen genomen. Wat heeft men echter met het koninklijk besluit gedaan? Men heeft het zonder meer ingetrokken. Dat is de realiteit. Thans is men overgegaan tot een herverdeling waarvan de katholieke eredienst de gevolgen moet dragen, terwijl, rekening houdend met de cijfers van uw eigen enquête, mijnheer de minister, 53,2% de bijstand vraagt van een katholiek aalmoezenier.

Ik heb evenwel mijn vraag bewust niet in die richting willen formuleren, maar wel vanuit een gemeenschappelijke bekommernis, hetgeen trouwens de basishouding moet zijn. Het kan immers niet gaan om een concurrentiestrijd; de cijfers liggen vast en de enquête gaf een duidelijk resultaat. Al degenen die zich bezighouden met deze materie, zowel de katholieken, de islamieten, de protestanten of de vrijzinnigen, zeggen hetzelfde, net zoals hier de meerderheid en de oppositie trouwens, te weten: waarop wacht u om effectief te voorzien in dat bedrag van 33 miljoen?

Ik geloof niet dat dit een onoverkomelijk bedrag is op het budget van Justitie. Als er thans een begrotingsoverschot blijkt te zijn, ben ik ervan overtuigd dat men minstens dit elementaire recht van gedetineerden kan invullen. Iedereen, van om het even welke obediëntie, heeft daar recht op.

11.07 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, men kan daarover vrij lang discussiëren, maar ik wil een korte opmerking maken. U hoort mij niet zeggen dat we met die 73 miljoen niet in een comfortabelere situatie zouden hebben gezeten, maar men zal toch met mij moeten akkoord gaan wat het meest rechtvaardige is. In de huidige situatie heeft de katholieke eredienst 30 consulents, de islamieten hebben geen consulent, de protestanten hebben er één, de orthodoxen hebben er geen, de vrijzinnigen hebben er geen, de israëlieten hebben er geen en de anglicanen hebben er geen.

Wij hebben met onze maatregel het volgende scenario voorgesteld, weliswaar zoals het nu is herleid: katholieken 25 consulents, islamieten 9, protestanten 3, orthodoxen 1 en vrijzinnigen 1. De israëlieten en anglicanen krijgen ieder een half equivalent fulltime tewerkstelling.

Als men die vergelijking maakt, zal men met mij moeten toegeven dat men tot een veel evenwichtigere spreiding is gekomen. Ik zou natuurlijk liefst tot die 73 miljoen zijn gekomen, want dan hadden we de volgende cijfers kunnen bereiken: katholieken 29, islamieten 16, protestanten 8, orthodoxen 4, vrijzinnigen 4, israëlieten 2 en anglicanen 2. Dan zouden we wellicht in een betere situatie zitten dan met de overgangsmaatregel die ik nu heb voorgesteld, maar die

point de vue de la préoccupation commune des divers cultes et pour préserver le droit élémentaire à l'assistance des détenus.

11.07 **Marc Verwilghen**, ministre: Je reconnais que notre position serait plus confortable si nous disposions d'un budget de 73 millions mais la situation proposée à titre transitoire est en tout cas bien plus équitable et plus équilibrée qu'elle ne l'était auparavant. Dans la situation actuelle, le culte catholique dispose de 30 conseillers, les protestants en ont un, les musulmans, les orthodoxes, les laïcs, les juifs et les anglicans aucun. Nous proposons: 25 catholiques, 9 musulmans, 3 protestants, 1 orthodoxe et 1 laïc. Les juifs et les anglicans disposeront chacun d'un demi équivalent temps plein. Ce système me semble plus tolérant et plus pluraliste que l'ancien.

overgangsmaatregel heeft op zijn minst de verdienste ten aanzien van het vorige systeem dat ze toleranter en meer pluralistisch is.

11.08 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de minister, uw repliek verheugt mij. Expressis verbis zegt u dat hier een probleem is. U had die 33 miljoen gevraagd. U had die nodig. U weet ook dat die 33 miljoen op een totale begroting nootjes zijn. Hier is meer aan de hand, vrees ik. Als men dit echt wil – een humanitaire nood – is het echt geen moeilijke zaak om dit aan te passen. Dit is onwil, die ik niet eens bij u veronderstel. U wil het wel, maar ik veronderstel die onwil bij anderen. Dat kwetst mij.

Ten tweede, u spreekt over de herverdeling. Ik ben het daarmee eens. De omstandigheden zijn gewijzigd. Er zijn meer islamieten en minder katholieken. Er zijn ook meer orthodoxen, maar u zult het met mij eens zijn dat het onmogelijk is alle gevangenen van België – van Vlaanderen tot in het diepste puntje van Wallonië – te bedienen met één of een halve equivalent van een aalmoezenier of een moreel consulent. Dit gaat niet. De faciliteiten die u moet verlenen, verleent u de facto niet. Daarover gaat het. Dat beetje geld – alle verhoudingen in acht genomen – komt er niet omdat men het ergens – blijkbaar niet bij u, hoop ik toch – niet wil. Dat is het eerste punt. Ten tweede, hetgeen wat overblijft, volstaat niet om behoorlijk te doen wat men moet doen. Dit is zelfs op economisch vlak een schadepost, want als men gevangenen niet begeleidt en zij komen vrij, is dat een duidelijke, niet-meetbare schadepost voor de gemeenschap. Die gevangene hervalt, hij moet weer worden opgesloten, hij maakt weer slachtoffers, enzovoort. Ook al kan ik het niet meten, toch beweer ik dat die 33 miljoen zuiver economisch gezien voor de gemeenschap meer dan goed besteed zou zijn geweest. Het menselijk aspect heb ik al voldoende beklemtoond. Het is zondermeer rampzalig wat men hier doet. Men gaat de zwaksten – gevangenen die zich toch niet kunnen verdedigen – nog een trap bij geven. Met de moreel consulenten houdt men eigenlijk ook geen rekening. De manier waarop men met deze mensen is omgegaan, is beschamend.

Men heeft die jarenlang voor het lapje gehouden. Men heeft ze beziggehouden, men heeft ze van alles beloofd. Als dan uiteindelijk het 'njet' er kwam, niet van u maar van Vande Lanotte, heeft men ze een papiertje gegeven met wat cijfertjes erop. Als ze uitleg vroegen zei men: ga het aan een andere minister vragen. Dit is vanuit uw departement een onwaardige wijze van handelen. Daar blijf ik bij.

11.09 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de waarheid heeft zijn rechten. Het koninklijk besluit dat door de minister van Justitie is ingetrokken voorzag in een verdeling. Het was echter geen verdeling waarbij er alleen katholieke aalmoezeniers zouden zijn en voor de rest niemand meer. Het artikel 3 van het koninklijk besluit voorzag in de volgende verdeling: rooms-katholieke eredienst 37, morele consulenten 13, islamitische eredienst 12, protestantse eredienst 7, orthodoxe eredienst 2, islamitische eredienst 1. Samen zijn dit 72 formatieplaatsen. Dit was hetgeen uit de vorige legislatuur is gekomen. Men heeft dit ingetrokken en nu geeft men de indruk alsof het de bedoeling zou zijn geweest om alleen uit het oogpunt van de katholieke eredienst iets te ondernemen.

Wij hadden een evenwichtige regeling uitgewerkt, die trouwens

11.08 Ferdy Willems (VU&ID): Je me félicite de cette réponse. Le ministre admet que 33 millions supplémentaires étaient nécessaires. Une paille! On peut donc parler de mauvaise volonté manifeste.

La répartition est à présent plus équitable mais il est impossible de desservir toutes les prisons et tous les détenus avec un seul conseiller à temps plein. La situation a également des conséquences sur le plan économique. Les détenus qui ne sont pas efficacement accompagnés récidivent plus et plus rapidement.

11.09 Tony Van Parys (CD&V): La vérité a ses droits. L'arrêté royal prévoyait 72 nominations: 37 pour la religion catholique romaine, 13 pour la laïcité, 12 pour l'islam, 7 pour la religion protestante, 2 pour la religion orthodoxe et 1 pour la religion juive. Il s'agit là de l'objectif commun de toutes les tendances. Les 73 millions auraient permis une répartition équilibrée. Les autres religions ne souhaitent pas que l'Eglise catholique romaine

instemming had met de verschillende obediënties. Ik meen dat de denominaties thans een nieuw degelijk voorstel hebben uitgewerkt. Wij zouden eigenlijk maar één houding moeten aannemen, op basis van ethische en humanitaire overwegingen, met name dat wij in die 73 miljoen voorzien, zodanig dat er een evenwichtige verhouding is, en niet dat men nu een herverdeling doet waarbij alleen de katholieken het slachtoffer zijn, wat de andere denominaties helemaal niet wensen. Op de persconferentie hebben zij gezamenlijk een zelfde standpunt ingenomen en het doet mij genoeg dat collega Willems en Staf Nimmegeers dezelfde houding aannemen. Ik denk dat dit een veel verdraagzamere invalshoek is dan hetgeen op dit ogenblik door de minister als standpunt naar voren wordt gebracht.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Ferdie Willems** aan de minister van Justitie over "de onderbezetting van het kader parketmagistraten in Dendermonde" (nr. A595)
- de heer **Tony Van Parys** aan de minister van Justitie over "de onderbezetting van het parket te Dendermonde" (nr. A600)

12 **Questions jointes de**

- M. **Ferdie Willems** au ministre de la Justice sur "le cadre incomplet des magistrats du parquet à Termonde" (n° A595)
- M. **Tony Van Parys** au ministre de la Justice sur "la pénurie de personnel au sein du parquet de Termonde" (n° A600)

12.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, het is niet de eerste maal dat deze problematiek aan bod komt. Op 6 februari 2001, bijna 2 jaar geleden, heb ik hierover voor het eerst vragen gesteld.

Mijn vragen zijn heel eenvoudig, mijnheer de minister. Ik zal niet herhalen wat ik reeds in het verleden gezegd heb. Ten eerste, welk antwoord hebt u op de brief van 15 oktober van de procureur van Dendermonde, mede ondertekend door al de magistraten van het parket? Die brief is echt belangrijk. Op bladzijde 2 wordt gesuggereerd dat de opmerking van een deskundige van het kabinet dat de inspectie van Financiën niet echt meewil, kan ondervangen worden omdat er ingevolge van de wet van 28 maart 2000 geld over is. De procureur heeft gegevens terzake opgevraagd bij de minister van Begroting. Hij heeft ook vragen gesteld aan Antwerpen dat ondertussen zijn zin heeft gekregen. Er is wel degelijk een mogelijkheid tot concreet handelen. Waarom hebt u nog niet geantwoord? Kunt u vandaag een antwoord geven? Deelt u mijn standpunt dat deze piste minstens onderzocht moet worden? Wat is het resultaat van een eventueel onderzoek van deze piste?

Ten tweede, wat vindt u van de vergelijking voortvloeiend uit de mercuriaal van de procureur-generaal van Gent van 2 september 2002? Ik zal u eens te meer lastigvallen met de cijfers die u bekend zijn. Het staat als een paal boven het klassieke water dat Dendermonde stiefmoederlijk – dat is een eufemisme - behandeld werd en wordt. Ik wil het niet chauvinistisch spelen en niet vervallen in "mijn stadje en de rest kan stikken". Ik herhaal echter dat Dendermonde een benadeelde rechtbank is. Welke concrete

subisse un préjudice.

12.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): Depuis des années déjà, le parquet de Termonde est confronté à une pénurie de personnel et de nombreuses questions ont déjà été posées à ce sujet au ministre de la Justice.

Quelle réponse le ministre a-t-il fournie au courrier que les magistrats du parquet de Termonde lui ont adressé le 15 octobre? Cette lettre est importante car elle réfute les arguments selon lesquels il est impossible de financer l'engagement de personnel supplémentaire. Le ministre a-t-il déjà examiné la proposition formulée par les magistrats? A quelle conclusion a-t-il abouti?

Que pense le ministre de la comparaison entre les parquets de Gand et de Termonde établie par le procureur général de Gand dans sa mercuriale? Quand le ministre affectera-t-il des magistrats supplémentaires à

initiatieven bent u van plan te nemen?

Ten derde, ik verwijs naar de beloften die u hebt gedaan in antwoord op een aantal interpellaties onder meer van 14 april 2001. Op dat ogenblik verbleef ik in het buitenland. Zo niet, had ik mij bij mijn collega's Van Parys en Bourgeois vervoegd.

Ik lees toch letterlijk het antwoord uit dat artikel voor: "Voor mij is het duidelijk dat er in dit land drie noodlijdende parketten zijn en één parket waarvan het kader altijd al onderbedeeld is geweest". Dat is dus Dendermonde. "De drie noodlijdende parketten zijn de drie grote steden van het land: Brussel, Antwerpen en Luik. Het parket van Dendermonde worstelt om historische redenen met een onderbezetting. Ik ben niet doof gebleven voor de opmerkingen die terzake werden gemaakt. U herinnert zich wellicht de vraag van de heer Willems waarna de nodige schikkingen werden genomen. Het dossier is in volle voorbereiding. De procureur des Konings van Dendermonde weet dat substantiële ondersteuning nodig is. Op dit ogenblik werkt een werkgroep in het kabinet aan een wijze om de zaak te remediëren".

In de brief van 6 februari 2002 schrijft de procureur toch wel dat hij na anderhalf jaar wachten nog altijd niets heeft bemerkt. De belofte die u dus toen hebt gemaakt en die ik herhaaldelijk in vraag heb gesteld – wanneer zal die worden uitgevoerd? – is de hamvraag van vandaag.

De vierde vraag formuleer ik terzijde, als annex bij mijn derde vraag. Biedt de nieuwe begroting terzake perspectieven? Een korte verwijzing naar Dendermonde bewijst namelijk dat dit noodzakelijk is. De toegevoegde substituten worden aangeduid door de procureur-generaal en niet door de rechtbanken zelf. Er zijn er momenteel twee toegewezen. Zij kunnen op elk moment teruggeroepen worden. Het gaat om twee dames uit Brugge en Oudenaarde, die allebei wegens familiale omstandigheden en wegens de nood aan een vaste benoeming daar eigenlijk liever niet zouden blijven maar een vast statuut verkiezen. De procureur-generaal zelf zegt dat de toevoeging van substituten eigenlijk geen afdoende oplossing is, maar slechts voor noodgevallen mogelijk moet zijn. Volgens hem is een structurele oplossing van het probleem wenselijk. Concreet vraagt de procureur van Dendermonde er dus vijf bij in zijn brief van 31 juni 2001.

Er is geld voor. Dat heb ik al aangetoond. Volgens de procureur, en volgens zijn brief, is het kabinet van minister Vande Lanotte terzake wel inschikkelijk en is daar wel ruimte voor. Vandaar mijn vraag: wanneer zullen wij hier, dus ook voor Dendermonde, nadat Antwerpen aan de beurt gekomen is, het nodige doen, zodat die historische achteruitstelling eindelijk weggewerkt wordt in onze rechtbank van Dendermonde? Het is een zaak van maatschappelijk belang: als de rechtbanken goed werken, werkt ook de bestrijding van de criminaliteit goed, en is de hele gemeenschap de eerste winnaar.

12.02 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik val in herhaling, maar het is inderdaad zo dat op 17 april 2001 de minister in deze commissie heeft gezegd dat er "een substantiële ondersteuning van het parket te Dendermonde op komst is." We zijn

Termonde comme il l'avait promis le 17 avril 2001? Le budget offre-t-il des perspectives? Le procureur de Termonde demande l'engagement de cinq nouveaux magistrats et a ajouté que les moyens nécessaires à cet effet existaient.

12.02 Tony Van Parys (CD&V): Le 17 avril 2001, le ministre s'est engagé à renforcer les effectifs du parquet de Termonde. Aux dires

ondertussen bijna twee jaar verder en deze substantiële ondersteuning blijkt er nog steeds niet te zijn. De procureur en de magistraten van het parket hebben de minister ondertussen opnieuw gewezen op de onhoudbare situatie die ontstaan is ingevolge de onderbezetting van het parket van Dendermonde.

Het aantal parketmagistraten zou moeten worden uitgebreid met vijf magistraten. De vraag is wanneer die beloofde substantiële ondersteuning er komt. Waarin zal die ondersteuning bestaan? Komt er een kaderuitbreiding met 5 parketmagistraten? En dan mijn specifieke vraag, waarom is er maar één gerechtelijke stagiair toegewezen aan het parket van Dendermonde? Ik wil er nog even op wijzen dat er recent een audit is geweest van het parket van Charleroi. Hieruit blijkt dat Charleroi voor minder inwoners beschikt over meer magistraten. Leg dat maar eens uit aan de parketmagistraten van Dendermonde en deze in Vlaanderen in het algemeen. Ik kom tot de conclusie dat de pregratieven van Dendermonde op zijn minst gerechtvaardigd zijn. Wij vragen aan de minister dat hij de beloofde substantiële ondersteuning aan Dendermonde zou geven.

12.03 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Willems, collega Van Parys, u bent zelf minister van Justitie geweest. Ik heb u toen geen inspanningen zien leveren voor Dendermonde. Plots zijn de problemen enorm groot geworden en zou alles wat maar enigszins nodig is in het werk moeten gesteld worden.

Ik wil eerst even beginnen met de cijfers. Op een kader van 26 zijn er 25 effectieven. Dat wil zeggen dat er één vacature is. Er is één plaats open. Er zijn geen afwezigheden van lange duur. Die ene vacature is gepubliceerd geweest op 5 oktober 2002. Voor zover er een voordracht komt van de Hoge Raad voor Justitie is het einde van de procedure bepaald voor april aanstaande. Het kader van de substituten zou op dat ogenblik dan principieel volzet moeten zijn.

Daarnaast zijn er binnen het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent ook een aantal plaatsen van toegevoegd substituut-procureur des Konings. Het wettelijk toegelaten maximum van dergelijke plaatsen bedraagt in het ressort Gent 12. Er zijn momenteel 7 toegevoegden in functie waarvan er 2 voor 100% aanwijzing hebben in het parket Dendermonde. Er zijn dus 5 vacatures. Die zijn gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op respectievelijk 5 oktober en 30 november 2002. Voor deze vacatures zijn er trouwens 4 kandidaten. Voor zover er kandidaten voorgedragen worden, heeft de procureur-generaal te Gent - tot wiens bevoegdheid het behoort de affectaties te bepalen - de mogelijkheid nog één of meerdere toegevoegde substituten naar het parket Dendermonde te affecteren. Dat zal dan ook gebeuren voor april aanstaande.

Verder zijn er op de rechtbank van Dendermonde ook nog 6 gerechtelijke stagiairs actief. De twee meest recent aangewezenen – dat was in oktober 2001 en in oktober 2002 – vervullen een gedeelte van hun stage bij het parket. Het aantal stagiairs voor de rechtbank van Dendermonde is de laatste jaren teruggelopen. Het waren er 4 in 1998, 2 in 1999, 2 in 2000 en 1 in 2001 en 2002.

De onthaalcapaciteit qua stagiairs voor het parket Dendermonde was

des magistrats de Termonde, la situation est intenable et cinq magistrats supplémentaires sont nécessaires. Quand un soutien sera-t-il accordé aux magistrats? Pourquoi un stagiaire judiciaire seulement a-t-il été affecté au parquet de Termonde?

12.03 **Marc Verwilghen**, ministre: Il n'y a actuellement qu'un poste vacant au parquet de Termonde. La procédure de recrutement est en cours et elle se clôturera normalement en avril. Le cadre des substituts sera dès lors complètement pourvu. Par ailleurs, deux substituts du procureur du Roi du ressort de Gand seront affectés à Termonde. Actuellement, parmi les douze places de substitut, cinq sont vacantes. Quatre candidats se sont manifestés. Ils seront nommés en avril et c'est à ce moment-là seulement que deux d'entre eux pourront être affectés au parquet de Termonde. Pour le surplus, deux stagiaires sont encore actifs au parquet. La capacité d'accueil est de cinq mais, ces dernières années, peu de candidats se sont présentés. Il faut en outre garder à l'esprit que les stagiaires sont là pour recevoir une formation.

Dans sa mercuriale 2002, le procureur général de Gand n'établit pas de comparaison entre les parquets de Gand et de Termonde. Le procureur général dit lui-même qu'il ne faut pas tirer de conclusions hâtives sur la base de statistiques brutes. On ne peut comparer des pommes et des

voor de lichting 2002 door de procureur des Konings bepaald op 5 personen. Gezien Dendermonde als stagelocatie blijkbaar weinig wordt gevraagd, is er uiteindelijk slechts één kandidaat opgedaagd. Deze werd ook benoemd. Het is wellicht juist dat voor de toebedeling van de plaatsen als gerechtelijk stagiair naast het aspect examenrangschikking iets te veel belang wordt gehecht aan de territoriale voorkeur van de stagiair in spe zelf.

Anderzijds mogen de parketten zich niet blind staren op hun behoeften en kaders om te proberen een maximaal aantal stagiairs binnen te rijden. Het blijft in eerste instantie gaan om een opleiding en zulks niet alleen op het parket maar ook op de zetel. Dat is iets dat nogal gemakkelijk uit het oog wordt verloren. Ik heb dan nog niet gesproken over de parketjuristen die nog als ondersteuning gestuurd werden.

Wat betreft een vergelijking tussen de parketten van Gent en Dendermonde heb ik naar aanleiding van het tweede onderdeel van uw vraag, collega Willems, de mercuriaal 2002 van de procureur-generaal te Gent er nog eens op doorgenomen. Als daarin iets niet terug te vinden is, dan is het de vergelijking tussen de parketten, wat in een dergelijk document trouwens ongebruikelijk zou zijn. Verwonderlijk is dit niet. De procureur-generaal geeft zelf aan waarom. Er wordt gestreefd naar uniformiteit betreffende gegevensverwerking en registratie, maar zolang die uniformiteit niet bereikt is mogen uiteraard uit de statistieken niet zomaar alle conclusies getrokken worden. Dat is een citaat van de procureur-generaal zelf. De procureur-generaal voegt hier zelfs aan toe dat het om deze redenen vermetel lijkt de activiteiten van de rechtbanken van eerste aanleg en a fortiori ook die van de parketten onderling en met die van de vorige jaren te vergelijken. Met andere woorden, al zijn er reeds belangrijke stappen gezet en resultaten geboekt op het vlak van de eenvormigheid, toch blijft het tot nader order appelen met citroenen vergelijken. Conclusies omtrent onderbezetting of overbelasting van het ene of het andere parket zijn dus voorbarig en worden zeker niet getrokken door de procureur-generaal te Gent.

Deze situatie bevestigt alleen dat er een grote nood is en blijft aan een volwaardig instrument om te kunnen overgaan tot een werklasmeting in de ruimste zin, zowel voor de zetel als voor de parketmagistraat. Zoals bekend ben ik al geruime tijd voorstander en vragende partij terzake en blijf ik dat ook. Kortom, de noden van het parket van Dendermonde worden binnen het bestaande kader nauwkeurig gevolgd. Inzake een kaderuitbreiding, die overigens niet is voorzien in de begroting voor 2003, blijf ik echter voorzichtig en oordeel dat op basis van de voorliggende gegevens niet in se kan worden besloten dat Dendermonde onderbedeeld werd en wordt in verhouding tot andere gerechtelijke arrondissementen.

Dat staat los van de waarschijnlijke consequentie dat een kaderuitbreiding voor het ene parket ongetwijfeld een stroom aan reacties en verzuchtingen van de andere parketten zal losmaken.

In elk geval zullen de kaders vrij snel compleet zijn. Men kan alleen maar hopen dat de toegevoegde parketmagistraten enig soelaas kunnen bieden. Ik herhaal nogmaals dat de toewijzing tot de verantwoordelijkheid behoort van de procureur-generaal. Ik hoop dat op die manier een oplossing gevonden kan worden voor

poires. Par conséquent, il est prématuré d'en conclure que l'un ou l'autre parquet souffre d'un manque d'effectifs ou d'une surcharge de travail. Cela dit, tous ces éléments confirment la nécessité d'élaborer un bon instrument de mesure du volume de travail.

On ne peut inférer automatiquement des données collectées que le parquet de Termonde souffre d'un manque d'effectifs. Une extension de son cadre n'est donc pas à l'ordre du jour dans le budget 2003.

Dendermonde.

De vergelijking tussen Dendermonde en Charleroi, ik meen mij te herinneren dat er vijf grote agglomeraties zijn in ons land, waaronder Charleroi. Ik durf nog altijd in alle bescheidenheid te stellen dat Dendermonde dat epitheton ornans nog niet kreeg toegewezen.

De **voorzitter**: Zijn de Dendermondenaars gelukkig?

12.04 **Ferdie Willems** (VU&ID): Neen.

De **voorzitter**: Men zou misschien moeten zeggen dat het regime van een bepaalde procureur een einde heeft genomen.

12.05 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, dat heeft u gezegd.

De **voorzitter**: Neen, dat heb ik niet gezegd.

12.06 **Ferdie Willems** (VU&ID): Ik heb het toch uit uw mond gehoord.

Het blijft een soort dovemansgesprek. Ik kan het ook niet helpen. Ik blijf bij de stelling van de procureur-generaal die ik onderschrijf, met name dat toegevoegde substituten noodoplossingen zijn. Hier is een structurele oplossing nodig.

Ik blijf ook bij de vraag waarom op de brief van de procureur van 15 oktober nog altijd geen antwoord is gekomen. Alle magistraten van Dendermonde, behalve een dame met zwangerschapsverlof, hebben die brief allemaal ondertekend. Die brief is toch vrij eenvoudig. De procureur van Dendermonde schrijft u: "Ik ben zo vrij geweest deze denkpiste op informele wijze voor te leggen aan een kabinetsmedewerker van de minister van Begroting. Deze heeft mij bevestigd dat het toch eenvoudig moet zijn om een aantal plaatsen van toegevoegde substituten te schrappen en deze te vervangen door effectieve plaatsen in Dendermonde. Hij voegde eraan toe dat de minister van Begroting dit zonder problemen zou goedkeuren want het is zelfs een besparing".

Mijn vraag is en blijft: waarom is hierop niet geantwoord? Is dit onderzocht? Zo neen, waarom niet? Zo ja, wat is het resultaat van dit onderzoek?

Ten tweede, ik blijf een beetje op mijn honger zitten bij de vergelijking. Als u nu zegt dat altijd het vergelijken van die rechtbanken het vergelijken van appels met citroenen is, dan is dat toch ergens in contradictie met wat u zelf stelt, namelijk dat Dendermonde een historisch achtergestelde rechtbank is. Het kan toch niet zijn dat wij ons blijven verschuilen achter de fouten van de geschiedenis: de vorige legislatuur, de legislaturen daarvoor, de vorige procureurs, de vorige voorzitter van de rechtbank. Dit kan mij niet schelen! Vandaag, op dit moment, is er een probleem en dit probleem vraagt een aanpak. Dat is ongeveer alles wat ik vraag. Al de rest is geschiedenisboekjes. Ik blijf dus bij mijn vraag, mijnheer de minister, of er nu een aanvulling van dat kader komt of niet? Ik heb daarover allerlei cijfers gehoord van u, maar geen duidelijk antwoord

12.06 **Ferdie Willems** (VU&ID): L'adjonction de substituts de complément ne constitue qu'un palliatif, alors que la situation à Termonde exige une solution structurelle. Le message donné par la lettre des magistrats du parquet est simple : des substituts de complément devront disparaître et être remplacés par du personnel statutairement désigné. Selon le ministre Vande Lanotte, le budget le permet. Le ministre Verwilghen s'insurge contre toute comparaison entre parquets, tout en confirmant quel le parquet de Termonde est traité en parent pauvre d'une manière chronique. Comprenne qui pourra.

met duidelijke gegevens en een duidelijk antwoord.

12.07 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de minister, het antwoord is perspectiefloos voor het parket in Dendermonde. Ik begrijp het niet, omdat Dendermonde op het kabinet heel goede pleitbezorgers zou moeten hebben die het dossier perfect kennen, die de behoeften kennen, die de gegevens kennen. Dit is bijzonder jammer, omdat de procureur en zijn medewerkers enorme inspanningen leveren. Ik blijf erbij dat in de verhouding van de arrondissementen Dendermonde inderdaad achtergesteld is. We zullen eens heel concreet de vergelijking maken met sommige Waalse arrondissementen om te zien hoe en op welke wijze Dendermonde inderdaad aan zijn lot wordt overgelaten. Ik ben bijzonder ontgoocheld in uw antwoord en ik hoop dat de procureur-generaal dan toch nog ergens een oplossing vindt wat betreft de toegevoegden, maar dit zal natuurlijk het probleem van Dendermonde helemaal niet oplossen.

12.08 Minister Marc Verwilghen: Ik heb de vraag gesteld aan de inspecteur van Financiën. Ik heb de vraag ook gesteld aan de minister van Begroting en we zullen zien hoe zijn antwoord zal luiden. Het zou mij zeer sterk verbazen, de medewerkers van de minister van Begroting kennende, dat men plots in een ontboezeming aan iemand die men in een vorig leven nog in een andere hoedanigheid heeft ontmoet, plots zaken zou vertellen die op zijn zachtst gezegd tegen elke logische regel zouden indruisen. Dit zou immers betekenen dat men het wettelijk kader uitbreidt. U moet mij eens zeggen hoe men een wettelijk kader kan uitbreiden zonder de wet te wijzigen. Daarop komt het eigenlijk neer. Als dat de uitleg zou zijn die de procureur des Konings geeft, moet ik u eerlijkheidshalve zeggen daarbij serieuze bedenkingen te hebben.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.32 uur.

La réunion publique de commission est levée à 12.32 heures.

12.07 Tony Van Parys (CD&V): Il est curieux que le parquet de Termonde soit toujours traité en parent pauvre alors qu'il compte quelques défenseurs de poids. Il existe une solution simple à ce problème simple. Il est incompréhensible qu'à ce jour aucune mesure n'ait été prise.

12.08 Marc Verwilghen, ministre : Il est clair que le cadre légal ne peut être élargi sans une modification de la loi.